

PRILOG
UREDBA KOMISIJE (EU) .../...
od XXX
o izmjeni Uredbe (EU) br. 651/2014 o ocjenjivanju određenih kategorija potpora
spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora
NACRT
(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 108. stavak 4.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) 2015/1588 od 13. srpnja 2015. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na određene kategorije horizontalnih državnih potpora¹, a posebno njezin članak 1. stavak 1. točke (a) i (b),

nakon savjetovanja sa Savjetodavnim odborom za državne potpore,

budući da:

- (1) Nakon donošenja revidiranih Smjernica za regionalne državne potpore za razdoblje od 1. siječnja 2022.² definicije i članci koji se odnose na regionalne potpore u Uredbi Komisije (EU) br. 651/2014³ trebali bi se uskladiti kako bi se osigurala dosljednost različitih skupova pravila usmjerenih na iste ciljeve. Područje primjene poglavlja III. odjeljka 1. Uredbe (EU) br. 651/2014 trebalo bi prilagoditi kako bi se uzele u obzir promjene na tržištu i zeleni plan⁴ te ciljevi europskog propisa o klimi⁵. Operativne potpore za sprečavanje i smanjenje depopulacije trebalo bi proširiti na rijetko naseljena područja kako bi se omogućila bolja potpora u područjima suočenima s demografskim izazovima. Kako bi se olakšala primjena Uredbe (EU) br. 651/2014 za projekte kojima je dodijeljena potpora u vrijednosti manjoj od 50 milijuna EUR, a koje provode mala i srednja poduzeća (MSP-ovi), pragove za prijavu trebalo bi prilagoditi i pojasniti na odgovarajući način.
- (2) Potpore za izgradnju ili nadogradnju infrastruktura za testiranje i eksperimentiranje uglavnom se odnose na tržišni nedostatak koji proizlazi iz nepotpunih i asimetričnih informacija ili nedostatne koordinacije. Za razliku od istraživačkih infrastruktura, infrastrukture za testiranje i eksperimentiranje uglavnom se koriste za gospodarske djelatnosti i, konkretnije, za pružanje usluga poduzetnicima. Izgradnja ili nadogradnja

¹ SL L 248, 24.9.2015., str. 1.

² Komunikacija Komisije – Smjernice za regionalne državne potpore, C(2021) 2594 (SL C 153, 29.4.2021., str. 1.).

³ Uredba Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. (SL L 187, 26.6.2014., str. 1.).

⁴ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija, Europski zeleni plan, COM(2019) 640 final.

⁵ Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi”) (SL L 243, 9.7.2021., str. 1).

najsuvremenije infrastrukture za testiranje i eksperimentiranje uključuje visoke početne troškove ulaganja, što zajedno s nesigurnom bazom korisnika može otežati pristup financiranju. Pristup infrastrukturama za testiranje i eksperimentiranje koje se javno financiraju mora se omogućiti većem broju korisnika na transparentnoj i nediskriminirajućoj osnovi te u skladu s tržišnim uvjetima. Kako bi se korisnicima olakšao pristup infrastrukturama za testiranje i eksperimentiranje, njihove se korisničke naknade mogu smanjiti u skladu s drugim odredbama Uredbe (EU) br. 651/2014 ili Uredbe *o de minimis* potporama⁶. Ako se ti uvjeti ne ispune, mjera može uključivati državnu potporu korisnicima infrastrukture. U takvim situacijama potpore korisnicima za izgradnju ili nadogradnju izuzimaju se od obveze prijave samo ako se potpora korisnicima dodjeljuje u skladu s primjenjivim pravilima o državnim potporama. Određena infrastruktura za testiranje i eksperimentiranje može biti u vlasništvu više strana koje njome upravljaju, a javna tijela i poduzetnici mogu zajednički upotrebljavati infrastrukturu. Infrastrukture za testiranje i eksperimentiranje poznate su i kao tehnološke infrastrukture.

- (3) Potpore za inovacijske klastere namijenjene su rješavanju tržišnih nedostataka koji se odnose na probleme koordinacije koji sprečavaju razvoj klastera ili ograničavaju interakciju i prijenos znanja unutar klastera. Državnim potporama može se poticati ulaganje u otvorene i zajedničke infrastrukture namijenjene inovacijskim klasterima ili poticati djelovanje klastera u cilju promicanja suradnje, umrežavanja i učenja. Međutim, operativne potpore za inovacijske klastere trebale bi se dodjeljivati samo na privremenoj osnovi te za ograničeno razdoblje. Kako bi se olakšao pristup objektima inovacijskih klastera ili sudjelovanje u djelatnostima inovacijskog klastera, pristup se može ponuditi po sniženim cijenama u skladu s drugim odredbama Uredbe (EU) br. 651/2014 ili Uredbe *o de minimis* potporama⁷. Ovisno o posebnim ciljevima ili ponuđenim djelatnostima i funkcionalnostima, digitalnoinovacijski centri (uključujući europske digitalnoinovacijske centre koji se financiraju u okviru programa Digitalna Europa pod centralnim upravljanjem uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/694 Europskog parlamenta i Vijeća⁸), čiji je cilj poticanje široke primjene digitalnih tehnologija kao što su umjetna inteligencija, računalstvo u oblaku, računalstvo na rubu mreže i računalstvo visokih performansi te kibersigurnost u industriji (posebno MSP-ovima), i organizacije javnog sektora mogu se sami po sebi smatrati inovacijskim klasterom u smislu ove Uredbe.
- (4) Potpore za inovacijske aktivnosti uglavnom su usmjerene na tržišne nedostatke povezane s pozitivnim vanjskim učincima (prelijevanje znanja), problemima s koordinacijom i, u manjoj mjeri, asimetričnim informacijama. U slučaju MSP-ova takve se potpore za inovacije mogu dodjeljivati za dobivanje, potvrđivanje i obranu patenata i druge nematerijalne imovine, za upućivanje visokokvalificiranog osoblja na rad i za korištenje uslugama savjetovanja i potpore za inovacije, primjerice onima koje pružaju organizacije za istraživanje i širenje znanja, istraživačke infrastrukture, infrastrukture za testiranje i eksperimentiranje ili inovacijski klasteri.

⁶ Uredba Komisije (EU) br. 1407/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na *de minimis* potpore (SL L 352, 24.12.2013., str. 1.).

⁷ Uredba Komisije (EU) br. 1407/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na *de minimis* potpore (SL L 352, 24.12.2013., str. 1.).

⁸ Uredba (EU) 2021/694 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2021. o uspostavi programa Digitalna Europa i stavljanju izvan snage Odluke (EU) 2015/2240 (SL L 166, 11.5.2021., str. 1.).

- (5) S obzirom na donošenje revidiranih Smjernica o državnim potporama za promicanje rizičnih financijskih ulaganja za razdoblje od 2022., definicije i članci koji se odnose na pristup MSP-ova financiranju iz Uredbe (EU) br. 651/2014/EU trebali bi se uskladiti s revidiranim Smjernicama kako bi se osigurala dosljednost. Potporama za pristup MSP-ova financiranju rješava se tržišni nedostatak zbog kojeg MSP-ovi ne mogu privući financiranje koje im je potrebno za razvoj do njihova punog potencijala: MSP-ovi, posebno kada su novijeg postanka, često ne mogu ulagačima dokazati svoju kreditnu sposobnost. Evaluacijom⁹ relevantnih pravila provedenom 2019. i 2020. potvrđeno je da je taj tržišni nedostatak i dalje prisutan, a to će se stanje vjerojatno pogoršati pod utjecajem pandemije bolesti COVID-19. Kako bi se dodatno olakšala i razjasnila primjena takvih potpora, revidirana je struktura odredbi o rizičnom financiranju.
- (6) S obzirom na donošenje revidiranih smjernica o državnim potporama za klimu, zaštitu okoliša i energiju za razdoblje od 2022., definicije i članci Uredbe (EU) br. 651/2014 koji se odnose na potpore u područjima zaštite okoliša, uključujući zaštitu klime, i energije trebali bi biti usklađeni kako bi se osigurala dosljednost između različitih skupova pravila usmjerenih na iste ciljeve. Područje primjene odjeljka 7. Uredbe (EU) br. 651/2014 trebalo bi prilagoditi kako bi se u obzir uzele promjene na tržištu i zeleni plan te ciljevi europskog propisa o klimi, uključujući odredbe uvedene 2021. radi izmjene Uredbe (EU) br. 651/2014.¹⁰
- (7) Potporama za ulaganje usmjerenima na podupiranje nabave ili najma vozila s nultim emisijama ili čistih vozila ili prilagodbu vozila, čime im se omogućuje da se kvalificiraju kao vozila s nultim emisijama ili čista vozila, doprinosi se prelasku na mobilnost s nultom stopom emisija i postizanju ambicioznih ciljeva zelenog plana, poglavito smanjenju emisija stakleničkih plinova u prometnom sektoru. S obzirom na iskustvo koje je Komisija stekla u pogledu mjera državnih potpora kojima se podupire čista mobilnost, primjereno je uvesti posebne uvjete spojivosti kako bi se osiguralo da su potpore razmjerne i da se njima neopravdano ne narušava tržišno natjecanje preusmjeravanjem potražnje s čistijih alternativa. [Područje primjene odredbi povezanih s potporama za ulaganje u punjenje električnih vozila i infrastrukturu za opskrbu vodikom trebalo bi proširiti na infrastrukturu za opskrbu niskougljičnim vodikom.] Štoviše, potpora za infrastrukturu za punjenje i opskrbu trebala bi biti dostupna i za infrastrukture koje nisu javno dostupne.
- (8) Primjereno je proširiti područje primjene Uredbe (EU) br. 651/2014 uvođenjem uvjeta spojivosti za potpore za vodik u skladu s ciljevima strategije za vodik za klimatski neutralnu Europu¹¹ i za skladištenje. Te bi uvjete trebalo dodati postojećim odredbama o potporama za promicanje energije iz obnovljivih izvora. Potpore za promicanje vodika trebale bi se smatrati spojivima s unutarnjim tržištem te bi ih trebalo izuzeti od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora samo ako se proizvodi isključivo vodik iz obnovljivih izvora. Potpore za projekte skladištenja trebalo bi izuzeti iz

⁹ Radni dokument službi Komisije o provjeri prikladnosti paketa modernizacije državnih potpora iz 2012., smjernica za željezničke prijevoznike i kratkoročnog osiguranja izvoznih kredita (SWD/2020/0257 final).

¹⁰ Uredba Komisije (EU) 2021/1237 od 23. srpnja 2021. o izmjeni Uredbe (EU) br. 651/2014 o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (SL L 270, 29.7.2021., str. 39.).

¹¹ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Strategija za vodik za klimatski neutralnu Europu, COM(2020) 301 final.

obveze prijave samo ako su postrojenja za skladištenje i proizvodnju energije iz obnovljivih izvora povezana.

- (9) Odredbe Uredbe (EU) br. 651/2014 o operativnoj potpori za promicanje energije iz obnovljivih izvora trebalo bi proširiti na zajednice obnovljive energije, u skladu s Direktivom (EU) br. 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća¹².
- (10) Primjereno je proširiti područje primjene Uredbe (EU) br. 651/2014 uvođenjem uvjeta spojivosti za potpore za ulaganje u obnovu prirodnih staništa i ekosustava, zaštitu i obnovu bioraznolikosti i prirodna rješenja za prilagodbu klimatskim promjenama i njihovo ublažavanje u skladu s ciljevima strategije za bioraznolikost do 2030.¹³, europskog propisa o klimi¹⁴ i strategije EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama¹⁵. Te bi uvjete trebalo dodati postojećim odredbama o potporama za zbrinjavanje onečišćenih lokacija. Stoga bi se potpore za ulaganje u tim područjima trebale smatrati spojivima s unutarnjim tržištem te bi se pod određenim uvjetima trebale izuzeti od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora. Posebno je nužno osigurati usklađenost s načelom „onečišćivač plaća”, u skladu s kojim bi troškove mjera usmjerenih na onečišćenje trebao snositi onečišćivač koji uzrokuje onečišćenje.
- (11) Odredbe Uredbe (EU) br. 651/2014 koje se odnose na potpore za ulaganje u recikliranje i ponovnu uporabu otpada trebalo bi prilagoditi i proširiti kako bi se uzele u obzir promjene na tržištu i, u skladu s Akcijskim planom za kružno gospodarstvo¹⁶, odrazio prelazak na mjere usmjerene na promicanje učinkovitosti resursa i podupiranje prijelaza na kružno gospodarstvo.
- (12) Potrebno je proširiti područje primjene Uredbe (EU) br. 651/2014 uvođenjem uvjeta spojivosti za potpore u obliku poreza za zaštitu okoliša ili smanjenja nameta. Porezi za zaštitu okoliša ili parafiskalni nameti uvode se kako bi se povećali troškovi ponašanja koje šteti okolišu na taj način obeshrabrujući takvo ponašanje i povećavajući razinu zaštite okoliša. Iako bi se smanjenjima poreza za zaštitu okoliša ili parafiskalnih nameta moglo negativno utjecati na taj cilj, taj bi pristup mogao ipak biti potreban ako bi za korisnike u suprotnom postojale takve konkurentne poteškoće da uopće ne bi bilo izvedivo uvesti porez za zaštitu okoliša ili parafiskalni namet.
- (13) U pogledu potpora za ulaganje u sustave centraliziranog grijanja, uvjete spojivosti utvrđene u članku 46. Uredbe (EU) br. 651/2014 o potporama za ulaganja u sustave centraliziranog grijanja koji se temelje na fosilnim gorivima, posebno na prirodnom plinu, te ulaganja u distribucijske mreže ili njihovu nadogradnju trebalo bi prilagoditi

¹² Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018., str. 82.).

¹³ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030. Vraćanje prirode u naše živote (COM/2020/380 final).

¹⁴ Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999, SL L 243, 9.7.2021., str. 1.

¹⁵ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Stvaranje Europe otporne na klimatske promjene – nova strategija EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama, COM(2021) 82 final.

¹⁶ Komunikacija Komisije „Novi akcijski plan za kružno gospodarstvo – Za čišću i konkurentniju Europu”, COM(2020) 98 final.

kako bi se uzeli u obzir zeleni plan i ciljevi europskog propisa o klimi, a posebno Plan ulaganja za održivu Europu¹⁷.

- (14) U pogledu ulaganja u energetska infrastrukturu, područje primjene Uredbe (EU) br. 651/2014 trebalo bi se proširiti na potpore na koje se primjenjuje skupno izuzeće, a koje su namijenjene ulaganjima izvan „potpomognutih područja”. Nadalje, uvjete spojivosti iz Uredbe (EU) br. 651/2014 o potpori ulaganjima u energetska infrastrukturu za prirodni plin potrebno je prilagoditi kako bi se uzeli u obzir ciljevi zelenog plana i osigurala potrebna usklađenost s klimatskim ciljevima za 2030. i 2050.
- (15) S obzirom na posebnosti financiranja projekata u obrambenom sektoru i pravila u okviru Europskog fonda za obranu, u skladu s kojima su utvrđene maksimalne stope financiranja, ne kako bi se ograničilo ukupno javno financiranje, nego kako bi se privuklo sufinanciranje država članica, članak 8. trebalo bi izmijeniti kako bi se omogućilo kombiniranje financiranja Unije pod centralnim upravljanjem i državnih potpora u visini ukupnih troškova projekta.
- (16) Uredbu (EU) br. 651/2014 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,
- DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU) br. 651/2014 mijenja se kako slijedi:

- (1) Članak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) u točki 18. točke (a) i (b) zamjenjuju se sljedećim:

„(a) u slučaju društva s ograničenom odgovornošću (osim MSP-a koji postoji manje od tri godine ili, za potrebe prihvatljivosti za potpore za rizično financiranje, MSP-a koji ispunjava uvjet iz članka 21. stavka 3. točke (b) i koji je primjeren za ulaganja u rizično financiranje na temelju dubinske analize koju je proveo odabrani financijski posrednik), ako je više od polovice njegova temeljnog vlasničkog kapitala izgubljeno zbog prenesenih gubitaka. To se događa kada se odbijanjem prenesenih gubitaka od pričuva (i svih drugih elemenata koji se općenito smatraju dijelom vlastitog kapitala društva) dobije negativan kumulativni iznos koji premašuje polovicu temeljnog vlasničkog kapitala. Za potrebe ove odredbe ”društvo s ograničenom odgovornošću” odnosi se posebno na dvije vrste društava navedene u Prilogu I. Direktivi 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća, a ”vlasnički kapital” obuhvaća, prema potrebi, sve premije na emitirane dionice.

(b) u slučaju društva u kojem najmanje nekoliko njegovih članova snosi neograničenu odgovornost za dug društva (osim MSP-a koji postoji manje od tri godine ili, za potrebe prihvatljivosti za potpore za rizično financiranje, MSP-a koji ispunjava uvjet iz članka 21. stavka 3. točke (b) i koji je primjeren za ulaganja u rizično financiranje na temelju dubinske analize koju je proveo odabrani financijski posrednik), ako je više od polovice njegova kapitala navedenog u financijskom izvještaju društva izgubljeno zbog prenesenih gubitaka. Za potrebe ove odredbe ”društvo u kojem najmanje nekoliko članova snosi neograničenu odgovornost za dug društva” odnosi se posebno na vrste društva navedene u Prilogu II. Direktivi Vijeća 2013/34/EU.

¹⁷ Komunikacija Komisije – Plan ulaganja za održivu Europu/Plan ulaganja za europski zeleni plan, COM(2020) 21 final.

* Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).”.

(b) točka 20. zamjenjuje se sljedećim:

„20. „prilagođeni iznos potpore” znači maksimalni dopušteni iznos potpore za velike projekte ulaganja, izračunan prema sljedećoj formuli:

$$\text{prilagođeni iznos potpore} = R \times (A + 0,50 \times B + 0 \times C)$$

gdje je: R je maksimalni intenzitet potpore primjenjiv na predmetnom području, isključujući povećani intenzitet potpore za MSP-ove; A je dio prihvatljivih troškova jednak 50 milijuna EUR; B je dio prihvatljivih troškova između 50 milijuna EUR i 100 milijuna EUR, a C je dio prihvatljivih troškova koji premašuje 100 milijuna EUR;”;

(c) točka 27. zamjenjuje se sljedećim:

„27. „potpomognuta područja” znači područja utvrđena na karti regionalnih potpora odobreno u skladu s člankom 107. stavkom 3. točkama (a) i (c) Ugovora koja je na snazi u trenutku dodjele potpore;”;

(d) točka 32. zamjenjuje se sljedećim:

„32. „neto povećanje broja zaposlenika” znači neto povećanje broja zaposlenika u predmetnoj poslovnoj jedinici u odnosu na prosječan broj tijekom određenog razdoblja, nakon što se od broja otvorenih radnih mjesta oduzmu sva radna mjesta izgubljena tijekom tog razdoblja. Broj osoba zaposlenih na puno radno vrijeme, broj osoba sa skraćenim radnim vremenom i sezonski zaposlenih osoba uračunava se u odgovarajućim dijelovima njihovih godišnjih jedinica rada;”;

(e) točka 34. zamjenjuje se sljedećim:

„ 34. „financijski posrednik” znači svaka financijska institucija, bez obzira na njezin oblik i vlasničku strukturu, uključujući fond fondova, privatne investicijske fondove, javne investicijske fondove, banke, mikro-financijske institucije i društva za uzajamna jamstva;”;

(f) umeće se sljedeća točka 39.a:

„ 39.a „po tržišnim uvjetima” znači da se uvjeti transakcije između ugovornih stranaka razlikuju od onih koji bi bili utvrđeni između neovisnih poduzeća i nema naznake nedopuštenog dogovaranja. Za svaku transakciju koja proizlazi iz otvorenog, transparentnog i nediskriminirajućeg postupka smatra se da zadovoljava načelo transakcije po tržišnim uvjetima;

(g) točka 40. briše se;

(h) točka 42. zamjenjuje se sljedećim:

„42. „operativna potpora” znači potpora namijenjena smanjenju tekućih izdataka poduzetnika, što uključuje kategorije kao što su troškovi osoblja, materijala, ugovorenih usluga, komunikacija, energije, održavanja, najma i administracije, ali ne uključuje troškove amortizacije i troškove financiranja povezane s ulaganjem koje je ostvarilo korist od potpora za ulaganje;”;

(i) točka 43. zamjenjuje se sljedećim:

„43. „sektor čelika” znači proizvodnja jednog ili više od sljedećeg:

(a) sirovo željezo i željezne legure:

sirovo željezo za proizvodnju čelika, sirovo željezo za ljevaonice i drugo sirovo željezo, zrcalno željezo i visokougljični feromangan, isključujući druge željezne legure;

- (b) sirovi i polugotovi proizvodi od željeza, običnog čelika ili specijalnih čelika:
tekući čelik izliven ili neizliven u ingote, uključujući ingote za kovanje polugotovih proizvoda: kovano željezo, rešetke i oplata; limene šipke i šipke od bijelog lima; široki vruće valjani kolutovi, osim proizvodnje tekućeg čelika za lijevanje iz malih i srednjih ljevaonica;
- (c) vruće valjani gotovi proizvodi od željeza, običnog čelika ili specijalnih čelika:
tračnice, pragovi, vezice, podložne ploče, grede, teški profili od 80 mm i više, žmurje, šipke i profili manji od 80 mm i ploče manje od 150 mm, žičane šipke, okrugli i kvadratni dijelovi za cijevi, vruće valjani obruči i trake (uključujući trake za cijevi), vruće valjani lim (presvučeni i nepresvučeni), ploče i lim debljine 3 mm i više, univerzalne ploče debljine 150 mm i više, osim žica i proizvoda iz žice, svijetlih šipki i željeznih odljeva;
- (d) hladno valjani gotovi proizvodi:
kositreteni lim, mat lim, crni lim, pocinčani lim, drugi presvučeni limovi, hladno valjani limovi, električni limovi i trake namijenjeni proizvodnji bijelog lima, hladno valjani limovi u kolutovima i trakama;
- (e) cijevi:
sve bešavne čelične cijevi, varene čelične cijevi promjera preko 406,4 mm;”;
- (j) umeće se sljedeća točka 43.a:

„43.a „lignit” znači niskorazredni C ili ortolignit i niskorazredni B ili metalignit kako je definirano međunarodnim sustavom kodificiranja ugljena koji je utvrdila Gospodarska komisija Ujedinjenih naroda za Europu;”;

- (k) točka 44. briše se;
- (l) točka 45. zamjenjuje se sljedećim:

„45. „sektor prijevoza” znači zračni, pomorski, cestovni ili željeznički prijevoz putnika te kopneni prijevoz plovnim putovima ili usluge prijevoza tereta za najam ili naknadu te s tim povezana infrastruktura (u prvom redu infrastruktura zračnih luka); točnije, „sektor prijevoza” znači sljedeće djelatnosti prema statističkoj klasifikaciji ekonomskih djelatnosti (NACE Rev. 2) utvrđenoj Uredbom (EZ) br. 1893/2006 Europskog parlamenta i Vijeća*:

- (a) oznaka NACE 49: Kopneni prijevoz i cjevovodni transport; isključujući NACE 49.32 Taksi službu, 49.39 Rad žičara, sedežnica, skijaških žičara i vučnica ako nisu dio gradskog ili prigradskog tranzitnog sustava, 49.42 Usluge preseljenja, 49.5 Cjevovodni transport;
- (b) oznaka NACE 50: Vodeni prijevoz;
- (c) oznaka NACE 51: Zračni prijevoz, isključujući NACE 51.22 Svemirski prijevoz;

* Uredba (EZ) br. 1893/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o utvrđivanju statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti NACE Revision 2 te izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3037/90 kao i određenih uredbi EZ-a o posebnim statističkim područjima (SL L 393, 30.12.2006., str. 1.).”;

- (m) umeće se sljedeća točka 47.a:

„47.a „dovršetak ulaganja” znači trenutak u kojem nacionalna tijela smatraju da je ulaganje dovršeno ili tri godine nakon početka radova, ovisno o tome što nastupi prije;”;

(n) točke od 49. do 51. zamjenjuju se sljedećim:

„49. „početno ulaganje” znači:

- (a) ulaganje u materijalnu i nematerijalnu imovinu koje je povezano s jednim od sljedećega:
- s osnivanjem nove poslovne jedinice,
 - s proširenjem kapaciteta postojeće poslovne jedinice,
 - s diversifikacijom outputa poslovne jedinice na proizvode ili usluge kojima se prethodno nije bavila, ili
 - temeljitom promjenom sveukupnog proizvodnog procesa proizvoda ili općeg pružanja usluga na koje se odnosi ulaganje u poslovnu jedinicu;
- ili
- (b) sa stjecanjem imovine koja pripada poslovnoj jedinici koja se zatvorila ili bi se zatvorila da nije kupljena. Samo stjecanje udjela u nekom poduzetniku ne smatra se početnim ulaganjem.

Zamjensko ulaganje stoga ne predstavlja početno ulaganje.

50. „ista ili slična djelatnost” znači djelatnost iz istog razreda (četveroznamenasta brojčana oznaka) statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti (NACE Rev. 2) utvrđene Uredbom (EZ) br. 1893/2006;

51. „početno ulaganje kojim se pokreće nova gospodarska djelatnost” znači:

- (a) ulaganje u materijalnu i nematerijalnu imovinu koje je povezano sa sljedećim:
- s osnivanjem nove poslovne jedinice,
 - diversifikacija djelatnosti poslovne jedinice, pod uvjetom da nova djelatnost nije ista ili slična djelatnosti koja se prethodno obavljala u poslovnoj jedinici;
- (b) sa stjecanjem imovine koja pripada poslovnoj jedinici koja se zatvorila ili bi se zatvorila da nije kupljena, pod uvjetom da nova djelatnost koja će se obavljati upotrebom stečene imovine nije ista ili slična djelatnosti koja se obavljala u poslovnoj jedinici prije stjecanja;

Samo stjecanje udjela u poduzetniku ne smatra se početnim ulaganjem kojim se pokreće nova gospodarska djelatnost;”;

(o) točke 72. i 73. zamjenjuju se sljedećim:

„72. „neovisni privatni ulagač” znači ulagač koji je privatn i neovisan, kako je utvrđeno u ovoj točki. „Privatni” ulagači obično uključuju banke koje ulažu na vlastiti rizik i iz vlastitih sredstava, privatne dotacije i zaklade, obiteljske urede i poslovne anđele, korporativne ulagače, osiguravajuća društva, mirovinske fondove, privatne osobe i akademske institucije. Europska investicijska banka, Europski investicijski fond, međunarodna financijska institucija u kojoj je država članica dioničar ili financijska institucija osnovana u državi članici radi ostvarivanja javnog interesa uz nadzor javnog tijela te tijelo javnog prava ili tijelo privatnog prava koje pruža javne usluge neće se smatrati privatnim ulagačima za potrebe ove definicije. „Neovisni” znači da privatni ulagač nije dioničar prihvatljivog poduzetnika u kojeg ulaže.

Nakon osnivanja novog društva, privatni ulagači, uključujući osnivače, smatraju se neovisnima od tog društva;

73. „fizička osoba” za potrebe članka 21.a i 23. znači osoba koja nije pravni subjekt ili poduzetnik za potrebe članka 107. stavka 1. Ugovora;”;

(p) točka 79. zamjenjuje se sljedećim:

„79. „zaduženi subjekt” znači Europska investicijska banka i Europski investicijski fond, međunarodna financijska institucija u kojoj je država članica dioničar, ili financijska institucija osnovana u državi članici radi ostvarivanja javnog interesa uz nadzor javnog tijela, tijelo javnog prava ili tijelo privatnog prava koje pruža javne usluge. Zaduzeni subjekt može biti odabran ili izravno imenovan u skladu s odredbama Direktive 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća* ili u skladu s člankom 38. stavkom 4. točkom (b) podtočkom iii. Uredbe (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća** ili člankom 59. stavkom 3. Uredbe (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća***, ovisno o tome što se primjenjuje;

* Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65.).

** Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 320.).

*** Uredba (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (SL L 231, 30.6.2021., str. 159.).”;

(q) točka 80. zamjenjuje se sljedećim:

„80. „inovacijsko poduzeće” znači poduzeće koje ispunjava jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) može dokazati, na temelju evaluacije koje je proveo neovisni stručnjak, da će u predvidivoj budućnosti razviti proizvode, usluge ili procese koji su novi ili znatno poboljšani u usporedbi s trenutačnim stanjem u dotičnoj grani industrije, a koji sa sobom nose rizik tehnološkog ili industrijskog neuspjeha;
- (b) čiji troškovi istraživanja i razvoja predstavljaju najmanje 10 % njegovih ukupnih troškova poslovanja u najmanje jednoj od tri godine koje prethode dodjeli potpore ili, u slučaju novoosnovanog poduzeća koje nema ostvarenu nijednu poslovnu godinu, u reviziji njegova trenutačnog poslovnog razdoblja koju je ovjerio vanjski revizor;
- (c) nedavno mu je Europsko vijeće za inovacije dodijelilo oznaku kvalitete „pečat izvrsnosti” u skladu s programom rada Obzora 2020. za razdoblje od 2018. do 2020. donesenog Provedbenom odlukom Komisije C(2017)7124* ili člankom 2. stavkom 23. i člankom 15. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća** ili je nedavno primilo ulaganje Europskog vijeća za inovacije, na primjer ulaganje u kontekstu programa Akcelerator iz članka 48. stavka 7. Uredbe (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća.

* Provedbena odluka Komisije C(2017)7124 od 27.10.2017. o donošenju programa rada za razdoblje od 2018. do 2020. u okviru Posebnog programa za provedbu Okvirnog programa za istraživanje i inovacije Obzor 2020. (2014.–2020.) i o financiranju programa rada za 2018.

** Uredba (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa, o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013 (SL L 170, 12.5.2021., str. 1.).”;

(r) točka 81. zamjenjuje se sljedećim:

„81. „alternativna trgovinska platforma” znači multilateralna trgovinska platforma u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom 22. Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća* na kojoj najmanje 50 % financijskih instrumenata uvrštenih za trgovanje izdaju MSP-ovi;

* Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).”;

(s) točke 85. i 86. zamjenjuju se sljedećim:

„85. „industrijsko istraživanje” znači planirano istraživanje ili kritički pregled u cilju stjecanja novih znanja i vještina za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga odnosno za postizanje znatnog poboljšanja postojećih proizvoda, procesa ili usluga, uključujući digitalne proizvode, procese ili usluge, u bilo kojem području, tehnologiji, industriji ili sektoru (uključujući, ali ne ograničavajući se na digitalne industrije i tehnologije, kao što su superračunalstvo, kvantne tehnologije, tehnologije lanca blokova, umjetna inteligencija, kibersigurnost, tehnologije velike količine podataka i računalstva u oblaku).

Industrijsko istraživanje obuhvaća stvaranje sastavnih dijelova složenih sustava i može uključivati izradu prototipova u laboratorijskom okruženju ili u okruženju sa simuliranim sučeljima postojećih sustava te pilot-linije ako je to neophodno za industrijsko istraživanje, prvenstveno za provjeru generičke tehnologije;

86. „eksperimentalni razvoj” znači stjecanje, kombiniranje, oblikovanje i uporaba postojećih znanstvenih, tehnoloških, poslovnih i ostalih mjerodavnih znanja i vještina u cilju razvoja novih ili poboljšanih proizvoda, procesa ili usluga, uključujući digitalne proizvode, procese ili usluge, u bilo kojem području, tehnologiji, industriji ili sektoru (uključujući, ali ne ograničavajući se na digitalne industrije i tehnologije, kao što su superračunalstvo, kvantne tehnologije, tehnologije lanca blokova, umjetna inteligencija, kibersigurnost, tehnologije velike količine podataka, računalstva u oblaku i računalstva na rubu mreže). To može uključivati i, primjerice, djelatnosti u cilju konceptualnog definiranja, planiranja i dokumentiranja novih proizvoda, procesa ili usluga.

Eksperimentalni razvoj može obuhvaćati izradu prototipova, demonstracijske aktivnosti, pilot-projekata, ispitivanje i provjeru novih ili poboljšanih proizvoda, procesa ili usluga u okruženju koje odražava operativne uvjete iz stvarnog života ako je osnovni cilj ostvarenje daljnjih tehničkih poboljšanja na proizvodima, procesima ili uslugama koji nisu u bitnome utvrđeni. To može uključivati i razvoj tržišno upotrebljivog prototipa ili pilot-projekta koji je nužno konačni tržišni proizvod, a preskupo ga je proizvesti samo da bi se upotrebljavao u svrhu demonstracijskih aktivnosti i provjere.

Eksperimentalni razvoj ne uključuje rutinske ili periodične izmjene postojećih proizvoda, proizvodnih linija, proizvodnih procesa, usluga i drugih aktivnosti u tijeku, čak i ako te izmjene znače poboljšanja;”;

(t) točka 89. briše se;

(u) točka 92. zamjenjuje se sljedećim:

„92. „inovacijski klasteri” znači strukture ili organizirane skupine neovisnih strana (kao što su inovativna novoosnovana poduzeća, mala, srednja i velika poduzeća te organizacije za istraživanje i širenje znanja, istraživačke infrastrukture, infrastrukture za testiranje i eksperimentiranje, digitalnoinovacijske centre, neprofitne organizacije i ostale povezane gospodarske subjekte) osnovane u cilju poticanja inovacijskih aktivnosti i novih načina suradnje, na primjer digitalnim sredstvima, promicanjem, dijeljenjem objekata i razmjenom znanja i stručnosti te učinkovitim doprinosom prijenosu znanja, umrežavanju, širenju informacija i suradnji među poduzetnicima i ostalim organizacijama u klasteru;”;

(v) točke od 94. do 97. zamjenjuju se sljedećim:

„94. „savjetodavne usluge za inovacije” znači savjetovanje, pomoć i osposobljavanje u područjima prijenosa znanja, stjecanja, zaštite i iskorištavanja nematerijalne imovine ili upotrebe standarda i propisa koji ih sadržavaju te savjetovanje, pomoć ili osposobljavanje o uvođenju ili upotrebi inovativnih tehnologija i rješenja (uključujući digitalne tehnologije i rješenja);

95. „usluge podrške inovacijama” znači osiguravanje uredskog prostora, banaka podataka, knjižnica, istraživanja tržišta, laboratorija, označavanja kvalitete, ispitivanja i certificiranja ili drugih srodnih usluga, uključujući usluge koje pružaju organizacije za istraživanje i širenje znanja, istraživačke infrastrukture, infrastrukture za testiranje i eksperimentiranje ili inovacijski klasteri, u svrhu razvoja učinkovitijih ili tehnološki naprednijih proizvoda, procesa ili usluga, uključujući provedbu inovativnih tehnologija i rješenja (uključujući digitalne tehnologije i rješenja);

96. „inovacije organizacije poslovanja” znači provedba nove organizacijske metode u poslovnoj praksi poduzetnika, organizaciji radnog mjesta ili vanjskim odnosima, primjerice uporabom novih ili inovativnih digitalnih tehnologija. Iz ove definicije isključene su izmjene koje se temelje na organizacijskim metodama koje poduzetnik već koristi, izmjene upravljačke strategije, spajanja i preuzimanja, prestanak uporabe procesa, jednostavna zamjena ili proširenje temeljnog kapitala, promjene koje su nastale isključivo kao posljedica promjene faktorskih cijena, prilagođavanje kupcima, lokalizacija, redovne, sezonske i ostale periodične promjene i trgovina novim ili značajno poboljšanim proizvodima;

97. „inovacije procesa” znači provedba nove ili znatno poboljšane metode proizvodnje ili isporuke, uključujući znatne promjene u tehnikama, opremi ili softveru, primjerice uporabom novih ili inovativnih digitalnih tehnologija. Iz ove definicije isključene su manje izmjene ili poboljšanja, povećanja proizvodnih kapaciteta ili kapaciteta usluga kroz dodavanje proizvodnih ili logističkih sustava koji su u velikoj mjeri slični onima koji se već koriste, prestanak korištenja procesa, jednostavne zamjene ili proširenja temeljnog kapitala, promjene koje su nastale isključivo kao posljedica promjene faktorskih cijena, prilagođavanje kupcima, lokalizacija, redovne sezonske promjene i ostale periodične promjene i trgovina novim ili značajno poboljšanim proizvodima;”;

(w) umeće se sljedeća točka 98.a:

„98.a „infrastrukture za testiranje i eksperimentiranje” znači postrojenja, oprema, kapaciteti i povezane usluge podrške potrebne za razvoj, ispitivanje i unapređivanje tehnologije za napredak s pomoću aktivnosti industrijskog istraživanja i eksperimentalnog razvoja od validacije u laboratoriju do validacije koja odražava operativno okruženje, a čiji su korisnici uglavnom sudionici u industriji, uključujući MSP-ove, koji traže potporu za razvoj i integraciju inovativnih tehnologija za razvoj novih proizvoda, procesa i usluga, uz istodobno osiguravanje izvedivosti i usklađenosti s propisima*. Infrastrukture za testiranje i eksperimentiranje ponekad se nazivaju i tehnološkim infrastrukturama;

* Vidjeti radni dokument službi Komisije „Tehnološke infrastrukture”, SWD(2019) 158 final, 8.4.2019.

(x) točka 101. zamjenjuje se sljedećim:

„101. „zaštita okoliša” znači svako djelovanje kojim se ublažava i sprečava šteta nanесena fizičkom okolišu ili prirodnim resursima, nastala zbog ljudske aktivnosti, uključujući djelovanje koje služi prilagodbi klimatskim promjenama ili njihovom ublažavanju, kojim se smanjuje rizik takve štete ili koje vodi učinkovitijoj i održivoj uporabi prirodnih resursa, uključujući mjere štednje energije i uporabu obnovljivih izvora energije i drugih tehnika za smanjenje emisija stakleničkih plinova;”;

(y) točke 102.a, 102.b i 102.c zamjenjuju se sljedećim:

„102.a „infrastruktura za punjenje” znači fiksna ili pokretna instalacija koja vozila opskrbljuje električnom energijom za potrebe prijevoza;

102.b „infrastruktura za opskrbu gorivom” znači fiksna ili pokretna instalacija koja vozila opskrbljuje vodikom za potrebe prijevoza;

102.c „vodik iz obnovljivih izvora” znači vodik proizveden uporabom samo obnovljivih izvora energije, u skladu s [upućivanje na delegirani akt Glavne uprave za energetiku u skladu s člankom 28. Direktive RED II];”;

(z) umeću se točke od 102.d do 102.h:

„102.d „obnovljiva električna energija” znači električna energija proizvedena iz obnovljivih izvora u skladu s člankom 2. točkom 1. Direktive 2018/2001/EU*;

* Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018., str. 82.).”;

102.e „niskouglični vodik” znači vodik proizveden iz fosilnih goriva uz hvatanje i skladištenje ugljika ili vodik proizveden uz korištenje električne energije, uz postizanje ušteda emisija stakleničkih plinova tijekom životnog ciklusa od najmanje [73,4 %] [što dovodi do emisija stakleničkih plinova tijekom životnog ciklusa s manje od 3 tCO₂eq/tH₂] u odnosu na usporedno fosilno gorivo s [94 g CO₂e/MJ (2,256 tCO₂eq/tH₂)]. Sadržaj ugljika u vodik u proizvedenom uz korištenje električne energije određuje marginalna jedinica za proizvodnju energije u zoni trgovanja u kojoj se elektrolizator nalazi u razdobljima obračuna odstupanja kada elektrolizator troši električnu energiju iz mreže;

102.f „čisto vozilo” znači:

- (a) čisto vozilo kako je definirano u članku 4. stavku 4. točki (a) Direktive 2009/33/EZ Europskog parlamenta i Vijeća*;
- (b) do 31. prosinca 2025. teško vozilo s niskim emisijama kako je definirano u članku 12. točki 3. Uredbe (EU) 2019/1242 Europskog parlamenta i Vijeća**;
- (c) do 31. prosinca 2025. čisto vozilo kako je definirano u članku 4. točki 4. podtočki (b) Direktive 2009/33/EZ i koje nije obuhvaćeno područjem primjene Uredbe (EU) 2019/1242;
- (d) do 31. prosinca 2025. plovilo unutarnje plovidbe za prijevoz putnika koje ima hibridni motor ili motor s dvojnim gorivom koji najmanje 50 % energije za redovan rad dobiva iz goriva s nultim izravnim emisijama CO₂ (iz ispušne cijevi) ili iz punjive baterije;

- (e) do 31. prosinca 2025. plovilo unutarnje plovidbe za prijevoz robe s izravnim emisijama CO₂ (iz ispušne cijevi) po tonskom kilometru (g CO₂/tkm), izračunane (ili procijenjene u slučaju novih plovila) primjenom operativnog pokazatelja energetske učinkovitosti (EEOI) Međunarodne pomorske organizacije, 50 % nižima od prosječne referentne vrijednosti za emisije CO₂ utvrđene za teška vozila (podskupina vozila 5-LH) u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) 2019/1242;
- (f) plovilo za pomorski i obalni prijevoz za lučke potrebe ili pomoćne djelatnosti s nultim izravnim emisijama CO₂ (iz ispušne cijevi);
- (g) do 31. prosinca 2025. plovilo za pomorski i obalni prijevoz putnika i robe, za lučke potrebe ili pomoćne djelatnosti, koje ima hibridni motor ili motor s dvojnim gorivom koji najmanje 25 % energije dobiva iz goriva s nultim izravnim emisijama CO₂ (iz ispušne cijevi) ili iz punjive baterije za redovan rad na moru i u lukama, ili plovilo čija je vrijednost EEOI-ja 10 % niža od zahtjeva za EEOI primjenjivih od 1. travnja 2022. te plovilo koje može voziti koristeći goriva s nultim izravnim emisijama CO₂ (iz ispušne cijevi) ili goriva iz obnovljivih izvora;
- (h) plovilo za pomorski i obalni prijevoz robe koje se upotrebljava isključivo za pružanje usluga obalnog prijevoza i prijevoza na kratkim udaljenostima u svrhu promjene vrste prijevoza robe s kopnenog na morski i s izravnim emisijama CO₂ (iz ispušne cijevi), izračunanim primjenom EEOI-ja, koje su 50 % niže od prosječne referentne vrijednosti za emisije CO₂ utvrđene za teška vozila (podskupina vozila 5-LH) u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) 2019/1242;
- (i) željezničko vozilo koje ima nulte izravne emisije CO₂ (iz ispušne cijevi) kada prometuje na pruži s potrebnom infrastrukturom, a s pogonom na konvencionalan motor ako takva infrastruktura nije dostupna (bimodalna tehnologija);

102.g „vozilo s nultim emisijama” znači:

- (a) vozilo obuhvaćeno područjem primjene Uredbe (EU) 168/2013 Europskog parlamenta i Vijeća*** s emisijama CO₂ iz ispušne cijevi koje iznose 0 g CO₂/km i izračunavaju se u skladu sa zahtjevima utvrđenima u članku 24.i Prilogu V. te Urede;
- (b) vozilo kategorije M1, M2 ili N1 s nultim emisijama CO₂ kako je utvrđeno u skladu sa zahtjevima iz Uredbe Komisije (EU) 2017/1151****;
- (c) teško vozilo s nultim emisijama kako je definirano u članku 4. točki 5. Direktive 2009/33/EZ;
- (d) plovilo unutarnje plovidbe ili plovilo za pomorski i obalni prijevoz putnika ili robe s nultim izravnim emisijama CO₂ (iz ispušne cijevi);
- (e) željezničko vozilo s nultim izravnim emisijama CO₂ (iz ispušne cijevi);

102.h „vozilo” znači bilo koje od sljedećeg:

- (a) cestovno vozilo kategorije M1, M2, N1, M3, N2, N3 ili L;
- (b) plovilo unutarnje plovidbe ili plovilo za pomorski i obalni prijevoz putnika ili robe;
- (c) željeznička vozila;

* Direktiva 2009/33/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju čistih vozila u cestovnom prijevozu s ciljem podupiranja mobilnosti s niskom razinom emisija (SL L 120, 15.5.2009., str. 5.).

** Uredba (EU) 2019/1242 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o utvrđivanju emisijskih normi CO₂ za nova teška vozila i izmjeni uredbi (EZ) br. 595/2009 i (EU) 2018/956 Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Vijeća 96/53/EZ (SL L 198, 25.7.2019., str. 202).

*** Uredba (EU) br. 168/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2013. o homologaciji i nadzoru tržišta vozila na dva ili tri kotača i četverocikala (SL L 60, 2.3.2013., str. 52.).

**** Uredba Komisije (EU) br. 2017/1151 od 1. lipnja 2017. o dopuni Uredbe (EZ) br. 715/2007 Europskog parlamenta i Vijeća o homologaciji motornih vozila s obzirom na emisije iz lakih osobnih i gospodarskih vozila (Euro 5 i Euro 6) i dostupnosti podataka za popravke i održavanje vozila (SL L 175, 7.7.2017., str. 1.);

(aa) točka 103. zamjenjuje se sljedećim:

„103. „energetska učinkovitost” znači energetska učinkovitost kako je definirana u članku 2. točki 4. Direktive 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća*;

* Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14.11.2012., str. 1.);

(ab) umeće se sljedeća točka 103.f:

„103.f „ušteta energije” znači ušteta energije kako je definirana u članku 2. točki 5. Direktive 2012/27/EU”;

(ac) točka 105. zamjenjuje se sljedećim:

„105. „fond za energetske učinkovitost (EEF)” znači poseban instrument ulaganja osnovan za potrebe ulaganja u projekte energetske učinkovitosti usmjerene na poboljšanje energetske učinkovitosti građevina. EEF-om upravlja upravitelj fonda za energetske učinkovitost;”;

(ad) točka 108. zamjenjuje se sljedećim:

„108. „kogeneracija” ili suproizvodnja toplinske i električne energije ili CHP znači kogeneracija kako je definirana u članku 2. točki 30. Direktive 2012/27/EU;”;

(ae) umeće se sljedeća točka 108.b:

„108.b „zelena kogeneracija” znači kogeneracija u kojoj se kao sirovina za proizvodnju toplinske i električne energije upotrebljava 100 % obnovljivih izvora energije;”;

(af) točka 109. zamjenjuje se sljedećim:

„109. „energija iz obnovljivih izvora” ili „obnovljiva energija” znači energija iz obnovljivih nefosilnih izvora energije kako je definirana u članku 2. točki 1. Direktive 2018/2001/EU, kao i udio, izražen u kalorijskoj vrijednosti, energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije u hibridnim postrojenjima koja upotrebljavaju i konvencionalne izvore energije, koja uključuje i obnovljivu električnu energiju koja se upotrebljava za punjenje sustava za skladištenje spojenih iza brojila (ugrađenih zajedno ili ugrađenih kao dodatak postrojenju za obnovljivu energiju), ali isključuje električnu energiju proizvedenu kao rezultat sustava za skladištenje;”;

(ag) umeće se sljedeća točka 109.a:

„109.a „zajednica obnovljive energije” znači zajednica obnovljive energije kako je definirana u članku 2. točki 16. Direktive (EU) 2018/2001;”;

(ah) točka 110. zamjenjuje se sljedećim:

„110. „obnovljivi izvori energije” znači izvori obnovljive energije kako su definirani člankom 2. točkom 1. Direktive (EU) 2018/2001;”;

(ai) točke 111., 112. i 113. brišu se;

(aj) točke 114. i 115. zamjenjuju se sljedećim:

„114. „nova i inovativna tehnologija” znači nova i nedokazana tehnologija u odnosu na vrhunsku tehnologiju u industriji, koja nosi rizik tehnološkog ili industrijskog neuspjeha i nije optimizacija ili poboljšanje postojeće tehnologije;

115. „uravnoteženje” znači uravnoteženje kako je definirano u članku 2. točki 10. Uredbe (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća*;

* Uredba (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o unutarnjem tržištu električne energije (SL L 158, 14.6.2019., str. 54.).”;

(ak) umeće se sljedeća točka 116.a:

„116.a „subjekt odgovoran za odstupanje (BRP)” znači subjekt odgovoran za odstupanje kako je definiran u članku 2. točki 14. Uredbe (EU) 2019/943;”;

(al) točka 117. zamjenjuje se sljedećim:

„117. „biomasa” znači biomasa kako je definirana u članku 2. točki 24. Direktive (EU) 2018/2001”;

(am) umeću se sljedeće točke od 117.a do 117.e:

„117.a „napredna biogoriva” znači biogoriva kako su definirana u članku 2. točki 34. Direktive (EU) 2018/2001;

117.b „biogoriva” znači biogoriva kako su definirana u članku 2. točki 33. Direktive (EU) 2018/2001;

117.c „bioplin” znači bioplin kako je definiran u članku 2. točki 28. Direktive (EU) 2018/2001;

117.d „tekuće biogorivo” znači tekuće biogorivo kako je definirano u članku 2. točki 32. Direktive (EU) 2018/2001;

117.e „goriva iz biomase” znači goriva iz biomase kako su definirana u članku 2. točki 27. Direktive (EU) 2018/2001;”;

(an) točka 119. zamjenjuje se sljedećim:

„119. „porez za zaštitu okoliša” znači porez s posebnom poreznom osnovicom koji ima jasan negativan učinak na okoliš ili koji za cilj ima oporezivanje određenih djelatnosti, roba ili usluga tako da troškovi zaštite okoliša mogu biti uključeni u njihovu cijenu i/ili tako da se proizvođači i potrošači usmjere na djelatnosti koje su prihvatljivije za okoliš;”;

(ao) točka 121. briše se;

(ap) umeću se sljedeće točke od 121.a do 121.d:

“121.a „zbrinjavanje” znači mjere, kao što su uklanjanje ili detoksikacija onečišćivača ili viška hranjivih tvari iz tla i vode, čiji je cilj uklanjanje izvora degradacije;

121.b „oporavak” znači mjere čiji je cilj ponovno uspostaviti funkcioniranje ekosustava na degradiranim lokacijama radi obnovljenog i trajnog pružanja usluga ekosustava;

121.c „ekosustav” znači ekosustav kako je definiran u članku 2. točki 13. Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća*;

121.d „bioraznolikost” znači bioraznolikost kako je definirana u članku 2. točki 15. Uredbe (EU) br. 2020/852;

* Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13).”;

(aq) umeću se sljedeće točke 123.a, 123.b i 123.c:

„123.a „onečišćujuća tvar” znači onečišćujuća tvar kako je definirana u članku 2. točki 10. Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća;

123.b „prirodno rješenje” znači aktivnost za zaštitu i obnovu prirodnih ili izmijenjenih ekosustava te održivo upravljanje njima, kojom se na učinkovit i prilagodljiv način rješavaju društveni izazovi, uz istodobno poboljšavanje dobrobiti ljudi i ostvarivanje koristi bioraznolikosti;

123.c „obnova” znači proces pomaganja oporavku ekosustava kao sredstva očuvanja bioraznolikosti i otpornosti ekosustava, uključujući mjere za poboljšanje stanja ekosustava i obnovu ili ponovnu uspostavu ekosustava u kojem je to stanje izgubljeno;”;

(ar) točka 124. zamjenjuje se sljedećim:

„124. „energetski učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje” znači učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje kako je definirano u članku 2. točki 41. Direktive 2012/27/EU;”;

(as) umeću se točke 124.a i 124.b:

„124.a „centralizirano grijanje” i/ili „centralizirano hlađenje” znači centralizirano grijanje ili centralizirano hlađenje kako je definirano u članku 2. točki 19. Direktive 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća*;

124.b „sustavi centraliziranog grijanja i hlađenja” sastoje se od postrojenja za proizvodnju toplinske energije (postrojenja za proizvodnju grijanja/hlađenja), mreže za skladištenje i distribuciju grijanja/hlađenja („primarne” ili prijenosne i „sekundarne” mreže plinovoda za opskrbu potrošača toplinskom energijom). Upućivanje na centralizirano grijanje tumači se kao sustav centraliziranoga grijanja i/ili hlađenja, ovisno o tome opskrbljuju li mreže toplinom ili hlađenjem zajedno ili odvojeno;

* Direktiva 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetske učinkovitosti zgrada (SL L 153, 18.6.2010., str. 13.).”;

(at) umeću se sljedeće točke od 128.a do 128.h:

„128.a „učinkovitost resursa” znači smanjenje količine inputa potrebnih za proizvodnju jedinice outputa ili zamjena primarnih inputa sekundarnim inputima;

128.b „otpad” znači otpad kako je definiran u članku 3. točki 1. Direktive 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća*;

128.c „obrada” znači obrada kako je definirana u članku 3. stavku 14. Direktive 2008/98/EZ;

128.d „oporaba” znači uporaba kako je definirana u članku 3. točki 15. Direktive 2008/98/EZ;

128.e „zbrinjavanje” znači zbrinjavanje kako je definirano u članku 3. točki 19. Direktive 2008/98/EZ;

128.f „ostali proizvodi, materijali ili tvari” znači nusproizvodi iz članka 5. Direktive 2008/98/EZ, ostaci iz poljoprivrede i šumarstva, otpadne vode, kišnice i oborinske vode, minerali, hranjive tvari, ostaci plinova iz proizvodnih procesa i suvišni proizvodi, dijelovi i materijali;

128.g „suvišni proizvodi, dijelovi i materijali” znači proizvodi, dijelovi ili materijali koji više nisu potrebni svojem posjedniku ili nisu korisni za njega, ali prikladni su za ponovnu uporabu;

128.h „odvojeno skupljanje” znači odvojeno skupljanje kako je definirano u članku 3. točki 11. Direktive 2008/98/EZ;

* Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22.11.2008., str. 3.);

(au) točka 129. briše se;

(av) točka 130. zamjenjuje se sljedećim:

„130. „energetska infrastruktura” znači svaka fizička oprema ili objekt koji je smješten unutar Unije ili povezuje Uniju s najmanje jednom trećom zemljom, a razvrstan je u jednu od sljedećih kategorija:

(a) za električnu energiju:

- i. prijenosni i distribucijski sustavi, pri čemu „prijenos” znači prijenos električne energije međusobno povezanim sustavom vrlo visokog i visokog napona radi njezine isporuke krajnjim kupcima ili distributerima, ali ne uključuje opskrbu, i pri čemu „distribucija” znači prijenos električne energije visokonaponskim, srednjenaponskim i niskonaponskim distribucijskim sustavima radi njezine isporuke kupcima, ali ne uključuje opskrbu;
- ii. svaka oprema ili instalacije bitni za zaštićen, siguran i učinkovit rad sustava iz točke i., uključujući sustave zaštite, praćenja i kontrole za sve razine napona i trafostanice;
- iii. u potpunosti integrirane mrežne komponente kako su definirane u članku 2. točki 51. Direktive (EU) 2019/944*;
- iv. pametne elektroenergetske mreže, odnosno sustavi i komponente koji integriraju informacijsku i komunikacijsku tehnologiju (IKT) putem operativnih digitalnih platformi, kontrolnih sustava i senzorskih tehnologija na razini prijenosa i distribucije, a čiji je cilj učinkovitija i inteligentnija mreža za prijenos i distribuciju električne energije, povećani kapacitet za integraciju novih oblika proizvodnje, skladištenja i potrošnje te olakšavanje novih poslovnih modela i tržišnih struktura;
- v. odobalne elektroenergetske mreže, odnosno sva oprema ili instalacije sustava iz podtočke i., koje imaju dvostruku funkcionalnost: međusobno povezivanje i prijenos ili distribuciju odobalne električne energije iz obnovljivih izvora s lokacija za proizvodnju na moru u dvije zemlje ili više njih, kao i sva oprema ili instalacije na moru koje su nužne za zaštićeno, sigurno i učinkovito funkcioniranje, uključujući sustave zaštite, praćenja i kontrole, te potrebne trafostanice ako osiguravaju interoperabilnost tehnologije, među ostalim kompatibilnost sučelja različitih tehnologija;

(b) za plin:

- i. plinovodi za prijenos i distribuciju za transport prirodnog plina, bioplina i obnovljivih plinovitih goriva nebiološkog podrijetla koji čine dio mreže, isključujući visokotlačne plinovode koji se upotrebljavaju za lokalnu distribuciju prirodnog plina;

- ii. podzemni skladišni objekti koji su povezani s visokotlačnim plinovodima iz točke i.;
- iii. objekti za prihvata, skladištenje, uplinjavanje ili dekompresiju ukapljenog prirodnog plina (UPP) ili stlačenog prirodnog plina (SPP);
- iv. svaka oprema ili instalacija potrebna kako bi sustav radio na siguran, zaštićen i učinkovit način ili kako bi se omogućili dvosmjerni kapaciteti, uključujući postaje za stlačivanje plina;
- v. pametne plinske mreže, sva oprema ili instalacije u nastavku čiji je cilj omogućivanje i olakšavanje integracije plinova iz obnovljivih izvora i niskougljičnih plinova (uključujući biometan ili vodik) u mrežu: digitalni sustavi i komponente koji integriraju IKT, kontrolne sustave i senzorske tehnologije kako bi se omogućilo interaktivno i inteligentno praćenje, mjerenje, kontrola kvalitete i upravljanje proizvodnjom, prijenosom, distribucijom i potrošnjom plina unutar plinske mreže. Nadalje, pametne mreže mogu uključivati i opremu kojom se omogućuju obrnuti tokovi s razine distribucije na razinu prijenosa i povezane potrebne nadogradnje postojeće mreže;

(c) za vodik:

- i. cjevovodi za prijenos vodika, uglavnom visokotlačnog vodika, kao i cjevovodi za lokalnu distribuciju vodika, koji omogućuju pristup većem broju korisnika mreže na transparentnoj i nediskriminirajućoj osnovi;
- ii. podzemna skladišta povezana s visokotlačnim plinovodima za vodik iz podtočke i.;
- iii. objekti za slanje, prihvata, skladištenje i uplinjavanje ili dekompresiju ukapljenog vodika ili vodika koji je sastavni dio drugih kemijskih tvari u cilju ubrizgavanja vodika u mrežu;
- iv. svaka oprema ili instalacija potrebna kako bi sustav za vodik radio na siguran, zaštićen i učinkovit način ili kako bi se omogućili dvosmjerni kapaciteti, uključujući postaje za stlačivanje plina.
- v. Bilo koja imovina navedena u podtočkama i., ii., iii. i iv. može biti novoizgrađena imovina ili imovina prenamijenjena iz one za prirodni plin u imovinu za vodik ili kombinaciju prirodnog plina i vodika. Imovina navedena u podtočkama i., ii., iii. i iv. otvorena za pristup trećim stranama smatra se energetsom infrastrukturu;

(d) za ugljikov dioksid (CO₂):

- i. cjevovodi, osim proizvodne cjevovodne mreže, koji se koriste za transport CO₂ iz više od jednog izvora, tj. industrijskih instalacija (uključujući elektrane) koje proizvode CO₂ iz izgaranja ili drugih kemijskih reakcija koje obuhvaćaju fosilne ili nefosilne spojeve koji sadržavaju ugljik, za potrebe trajnog geološkog skladištenja CO₂ sukladno članku 3. Direktive 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća** ili za potrebe korištenja CO₂ kao sirovine ili za poboljšanje prinosa iz bioloških procesa;
- ii. objekti za ukapljivanje i privremeno skladištenje CO₂ s ciljem njegovog daljnjeg transporta. To ne uključuje infrastrukturu unutar geološke formacije koja se koristi za trajno geološko skladištenje CO₂ sukladno članku 3. Direktive 2009/31/EZ i povezane površinske objekte i objekte za ubrizgavanje;

iii. svaka oprema ili instalacije bitne za zaštićen, siguran i učinkovit rad dotičnog sustava, uključujući sustave zaštite, praćenja i kontrole.

Imovina navedena u podtočkama i., ii. i iii. otvorena za pristup trećim stranama smatra se energetsom infrastrukturuom;

- (e) infrastruktura koja se upotrebljava za prijenos ili distribuciju topline/pare više proizvođača ili korisnika, na temelju uporabe topline, pare ili preostale topline s nultim ili niskim emisijama ugljika iz industrijskih primjena ili iz proizvodnih procesa (otpadna toplina);
- (f) projekti od zajedničkog interesa kako su definirani u zakonodavstvu TEN-E (članku 2. točki 4. Uredbe (EU) 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća***);
- (g) ostale vrste energetske infrastrukture: ostale kategorije infrastrukture koje imaju iste značajke kao kategorije navedene u točkama od (a) do (f). To se posebno odnosi na infrastrukturu koja omogućuje fizičko ili bežično povezivanje proizvođača energije (ili nositelja energije) s nultim ili niskim emisijama ugljika i korisnika s više pristupnih i izlaznih točaka te koja je otvorena za pristup trećim stranama koje ne pripadaju poduzetnicima vlasnicima ili upraviteljima infrastrukture;

Imovina navedena u točkama od (a) do (g) koja je izgrađena za jednog *ex ante* identificiranog korisnika ili malu skupinu *ex ante* identificiranih korisnika i prilagođena njihovim potrebama („namjenska infrastruktura”) ne smatra se energetsom infrastrukturuom.

* Direktiva (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (SL L 158, 14.6.2019., str. 125.).

** Direktiva 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o geološkom skladištenju ugljikova dioksida i o izmjeni Direktive Vijeća 85/337/EEZ, Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 2000/60/EZ, 2001/80/EZ, 2004/35/EZ, 2006/12/EZ, 2008/1/EZ i Uredbe (EZ) br. 1013/2006 (SL L 140, 5.6.2009., str. 114).

*** Uredba (EU) br. 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o smjernicama za transeuropsku energetska infrastrukturu (SL L 115, 25.4.2013., str. 39.)”;

(aw) umeću se sljedeće točke 130.a i 130.b:

„130.a „operator distribucijskog sustava (ODS)” znači operator distribucijskog sustava kako je definiran u članku 2. točki 29. Direktive (EU) 2019/944;

130.b „operator prijenosnog sustava (TSO)” znači operator prijenosnog sustava kako je definiran u članku 2. točki 35. Direktive (EU) 2019/944”;

(ax) točka 131. zamjenjuje se sljedećim:

„131. „zakonodavstvo o unutarnjem energetsom tržištu” uključuje Direktivu (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća, Direktivu 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća*, Uredbu (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbu (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća**;

* Direktiva 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina i stavljanju izvan snage Direktive 2003/55/EZ (SL L 211, 14.8.2009., str. 94.).

** Uredba (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mrežama za prijenos prirodnog plina i stavljanju van snage Uredbe (EZ) br. 1775/2005 (SL L 211, 14.8.2009., str. 36.);”

(ay) umeću se sljedeće točke 131.a i 131.b:

„131.a „hvatanje i skladištenje ugljika” ili „CCS” znači skup tehnologija za hvatanje ugljikova dioksida (CO₂) koji se ispušta iz industrijskih postrojenja koja se temelje na fosilnim gorivima ili biomasi, uključujući elektrane, njegov prijevoz do odgovarajuće skladišne lokacije i ubrizgavanje CO₂ u odgovarajuće podzemne geološke formacije za potrebe trajnog skladištenja CO₂;

131.b „hvatanje i upotreba ugljika” ili „CCU” znači skup tehnologija za hvatanje CO₂ koji se ispušta iz industrijskih postrojenja koja se temelje na fosilnim gorivima ili biomasi, uključujući elektrane, i njegov prijevoz do lokacije za potrošnju CO₂;”;

(2) u članku 4. stavak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) za regionalne potpore za ulaganje: za ulaganje s prihvatljivim troškovima od 100 milijuna EUR ili više, iznose potpore po poduzetniku po projektu ulaganja kako je navedeno u nastavku:

- u slučajevima maksimalnog intenziteta regionalne potpore od 10 %: 7,5 milijuna EUR;
- u slučajevima maksimalnog intenziteta regionalne potpore od 15 %: 11,25 milijuna EUR;
- u slučajevima maksimalnog intenziteta regionalne potpore od 20 %: 15 milijuna EUR;
- u slučajevima maksimalnog intenziteta regionalne potpore od 25 %: 18,75 milijuna EUR;
- u slučajevima maksimalnog intenziteta regionalne potpore od 30 %: 22,5 milijuna EUR;
- u slučajevima maksimalnog intenziteta regionalne potpore od 35 %: 26,25 milijuna EUR;
- u slučajevima maksimalnog intenziteta regionalne potpore od 40 %: 30 milijuna EUR;
- u slučajevima maksimalnog intenziteta regionalne potpore od 50 %: 37,5 milijuna EUR;
- u slučajevima maksimalnog intenziteta regionalne potpore od 60 %: 45 milijuna EUR;
- u slučajevima maksimalnog intenziteta regionalne potpore od 70 %: 52,5 milijuna EUR;”;

(b) umeće se sljedeća točka (ja):

„(ja) za potpore za ulaganje u infrastrukturu za testiranje i eksperimentiranje: 15 milijuna EUR po infrastrukturi;”;

(c) točke (s) i (sa) zamjenjuju se sljedećim:

„(s) za potpore za ulaganje u zaštitu okoliša, osim ako je drukčije određeno: 20 milijuna EUR po poduzetniku po projektu ulaganja;

(sa) za potpore za namjensku infrastrukturu i skladištenje iz članka 36. stavka 5.: 20 milijuna EUR po projektu;”;

(d) umeću se točke od (sb) do (sf):

„(sb) za potpore za ulaganje u infrastrukturu za punjenje ili opskrbu gorivom iz članka 36.a stavaka 1. i 2.: 20 milijuna EUR po poduzetniku po projektu, a u slučaju programa, prosječni godišnji proračun državne potpore od 150 milijuna EUR;

(sc) za potpore za ulaganje u kombinirano poboljšanje energetske i ekološke učinkovitosti zgrada iz članka 38. stavka 3.b i članka 39. stavka 2.a: 30 milijuna EUR po projektu;

(sd) za potpore za ulaganje u energetska učinkovitost obuhvaćene područjem primjene članka 38. stavka 7.: 30 milijuna EUR ukupnog nominalnog preostalog iznosa financiranja po projektu;

(se) za potpore za ulaganje u energetska učinkovitost zgrada u obliku financijskih instrumenata: iznosi iz članka 39. stavka 5.;

(sf) za potpore u obliku smanjenja poreza ili nameta za zaštitu okoliša iz članka 44.a: 50 milijuna EUR po programu po godini;”;

(e) točka (v) zamjenjuje se sljedećim:

„(v) za operativne potpore za promicanje električne energije iz obnovljivih izvora, kako je navedeno u članku 42., i operativne potpore za promicanje energije iz obnovljivih izvora i vodika iz obnovljivih izvora u malim postrojenjima i za promicanje zajednica obnovljive energije, kako je navedeno u članku 43.: 20 milijuna EUR po poduzetniku po projektu:”;

(f) umeće se sljedeća točka (va):

„(va) za operativne potpore za promicanje energije iz obnovljivih izvora i vodika iz obnovljivih izvora u malim postrojenjima i za promicanje zajednica obnovljive energije, kako je navedeno u članku 43., i za operativne potpore za promicanje električne energije iz obnovljivih izvora, kako je navedeno u članku 42.: 250 milijuna EUR godišnje uzimajući u obzir kombinirani proračun svih programa obuhvaćenih predmetnim člankom;”;

(g) točke (w) i (x) zamjenjuju se sljedećim:

„(w) za potpore za sustave centraliziranoga grijanja ili hlađenja iz članka 46.: 50 milijuna eura po poduzetniku, po projektu;

(x) za potpore za energetska infrastrukturu iz članka 48.: 70 milijuna EUR po poduzetniku po projektu:”;

(3) u članku 5. stavku 2. dodaje se sljedeća točka (ga):

„(ga) potpore za MSP-ove u obliku smanjenih naknada za pristup ili slobodnog pristupa savjetodavnim uslugama za inovacije i uslugama podrške inovacijama, kako su definirane u članku 2. točkama 94. odnosno 95., koje primjerice nude organizacije za istraživanje i širenje znanja, istraživačke infrastrukture, infrastrukture za testiranje i eksperimentiranje ili inovacijski klasteri koji se temelje na programu potpore, pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- i. korist stečena od smanjenih naknada ili slobodnog pristupa mjerljiva je i dokaziva;
- ii. potpuni ili djelomični popusti na cijenu usluga i pravila u skladu s kojima MSP-ovi mogu zatražiti popuste, biti odabrani za popuste i kojima se popusti mogu odobriti javno su dostupni (putem internetskih stranica ili drugih prikladnih sredstava) prije nego što pružatelj usluga počne nuditi popuste;
- iii. pružatelj usluga vodi evidenciju o iznosima potpora dodijeljenih svakom MSP-u u obliku cjenovnih popusta kako bi osigurao poštovanje gornjih granica iz

članka 28. stavaka 3. i 4. Takva se evidencija čuva 10 godina od datuma na koji je pružatelj usluga dodijelio posljednju potporu;”;

(4) Članak 6. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 3. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) za regionalne potpore za ulaganje: da je proveden projekt koji bez potpore ne bi bio proveden u predmetnom području ili ne bi bio dovoljno profitabilan za korisnika u predmetnom području ili bilo gdje u EGP-u.”;

(b) u stavku 5. dodaju se sljedeće točke (m) i (n):

„(m) potpore za otklanjanje štete u okolišu i oporavak prirodnih staništa i ekosustava ako troškovi otklanjanja štete ili oporavka premašuju povećanje vrijednosti zemljišta ili imovine i ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 45.;

(n) potpore za zaštitu bioraznolikosti i provedbu prirodnih rješenja za prilagodbu klimatskim promjenama i njihovo ublažavanje ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 45.”;

(5) Članak 7. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Za izračun intenziteta potpore i prihvatljivih troškova, svi iznosi koji se upotrebljavaju trebaju biti iznosi prije odbitka poreza ili drugih naknada. Prihvatljivi troškovi popraćuju se pisanim dokazima koji trebaju biti jasni, konkretni i ažurirani. Iznosi prihvatljivih troškova mogu se izračunati u skladu s pojednostavnjenim mogućnostima financiranja iz Uredbe (EU) br. 1303/2013 ili Uredbe (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća*, ovisno o tome što se primjenjuje, ako se ta operacija barem dijelom financira iz fonda Unije koji dopušta upotrebu tih pojednostavnjenih mogućnosti financiranja te ako je ta kategorija troškova prihvatljiva prema relevantnoj odredbi o izuzeću.

* Uredba (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (SL L 231, 30.6.2021., str. 159.).”;

(6) u članku 8. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ako se financiranje Unije kojim centralno upravljaju institucije, agencije, zajednička poduzeća ili druga tijela Unije koja nisu pod izravnom ili neizravnom kontrolom države članice kombinira s državnim potporama, za potrebe određivanja poštuju li se pragovi za prijavu i maksimalni intenziteti potpore ili maksimalni iznosi potpore, u obzir se uzimaju samo državne potpore, pod uvjetom da ukupan iznos javnog financiranja dodijeljen u odnosu na iste prihvatljive troškove ne premašuje najpovoljniju stopu financiranja utvrđenu u primjenjivim propisima zakonodavstva Unije. Odstupajući od toga, ukupna javna sredstva za projekte koje podupire Europski fond za obranu mogu dosegnuti ukupne prihvatljive troškove projekta, pod uvjetom da se poštuju pragovi za prijavu i maksimalni intenziteti potpore ili maksimalni iznosi potpore u skladu s ovom Uredbom.”;

(7) u članku 9. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Dotična država članica osigurava da na sveobuhvatnoj internetskoj stranici o državnim potporama, na nacionalnoj ili regionalnoj razini, bude objavljeno sljedeće:

(a) sažetak informacija iz članka 11. u standardiziranom obliku utvrđenom u Prilogu II. ili poveznica za pristup tom sažetku;

- (b) cjeloviti tekst svake mjere potpore iz članka 11. ili poveznica za pristup cjelovitom tekstu;
- (c) informacije iz Priloga III. o dodjeli svake pojedinačne potpore koja premašuje 100 000 EUR, ili, za korisnike koji se bave primarnom poljoprivrednom proizvodnjom, osim onih na koje se primjenjuje odjeljak 2.a, o dodjeli svake pojedinačne potpore za takvu proizvodnju koja premašuje 60 000 EUR i za korisnike koji djeluju u sektoru ribarstva i akvakulture, osim onih na koje se primjenjuje odjeljak 2.a, o dodjeli svake pojedinačne potpore koja premašuje 30 000 EUR.

U pogledu potpora dodijeljenih za projekte europske teritorijalne suradnje iz članka 20., informacije iz ovog stavka objavljuju se na internetskoj stranici države članice u kojoj se nalazi dotično upravljačko tijelo, kako je utvrđeno člankom 21. Uredbe (EU) br. 1299/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ili člankom 45. Uredbe (EU) 2021/1059 Europskog parlamenta i Vijeća**, ovisno o tome što se primjenjuje. Ili države članice koje sudjeluju u projektu mogu odlučiti da svaka od njih na svojoj internetskoj stranici objavi informacije o mjerama potpore na svojem državnom području.

Obveze objavljivanja utvrđene u prvom podstavku ne primjenjuju se na potpore koje se dodjeljuju projektima Europske teritorijalne suradnje iz članka 20.a kao ni na projekte operativne skupine Europskog partnerstva za inovacije („EIP”) za produktivnost i održivost u poljoprivredi ni na projekte lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice („CLLD”) na temelju članka 19.b.

* Uredba (EU) br. 1299/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o posebnim odredbama za potporu iz Europskog fonda za regionalni razvoj cilju „Europska teritorijalna suradnja” (SL 347 20.12.2013, str. 259).

** Uredba (EU) 2021/1059 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o posebnim odredbama za cilj „Europska teritorijalna suradnja (Interreg)” koji se podupire iz Europskog fonda za regionalni razvoj i iz instrumenata za financiranje vanjskog djelovanja(SL L 231, 30.6.2021., str. 94.).”;

- (8) Članak 13. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 13.

Područje primjene regionalnih potpora

Ovaj odjeljak ne primjenjuje se:

- (a) na potpore u sektoru čelika, sektoru lignita i sektoru ugljena;
- (b) na potpore u sektoru prometa te povezanoj infrastrukturi i na potpore za proizvodnju, pohranu, prijenos i distribuciju energije te za energetska infrastrukturu, osim regionalne potpore za ulaganje u najudaljenijim regijama i programa operativnih potpora;
- (c) na regionalne potpore u obliku programa usmjerenih na ograničen broj posebnih sektora ekonomske djelatnosti; na programe koji se odnose na turističke djelatnosti ili preradu i stavljanje na tržište poljoprivrednih proizvoda ne smatraju se programima usmjerenima na određene sektore ekonomskih djelatnosti;
- (d) na regionalne operativne potpore dodijeljene poduzetnicima čije su glavne djelatnosti obuhvaćene područjem K „Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja” klasifikacije NACE Rev. 2 ili poduzetnicima koji obavljaju djelatnosti unutar skupine, a čije su glavne djelatnosti obuhvaćene razredima 70.10. „Upravljačke

djelatnosti” ili 70.22 „Savjetovanje u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem” klasifikacije NACE Rev. 2.;

- (e) na potpore koje pokrivaju troškove ulaganja u zgrade, zemljišta i opremu u mjeri u kojoj su oni dio projekta koji se podupire u skladu s člankom 25. i sve dok su njegov dio.”;

- (9) Članak 14. mijenja se kako slijedi:

- (a) u stavku 3., treća rečenica zamjenjuje se sljedećom:

„Velikim se poduzećima potpore mogu dodijeliti isključivo za početno ulaganje kojim se stvara nova ekonomska djelatnost u dotičnom području.”;

- (b) stavci 4., 5. i 6. zamjenjuju se sljedećim:

„4. Prihvatljivi troškovi su jedno ili oboje od sljedećeg:

- (a) troškovi ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu; ili
 - (b) procijenjeni troškovi plaća za radna mjesta otvorena kao rezultat početnog ulaganja, izračunani za razdoblje od dvije godine; ili
 - (c) kombinacija dijela troškova iz podtočaka (a) i (b), ali najviše do iznosa iz podtočke (a) ili (b), ovisno o tome koji je viši.

5. Ulaganje ostaje u predmetnom području najmanje pet godina nakon dovršetka ulaganja, odnosno najmanje tri godine nakon dovršetka ulaganja u slučaju MSP-ova. To ne sprečava zamjenu postrojenja ili opreme koji su u tom razdoblju zastarjeli ili se pokvarili, pod uvjetom da je ekonomska djelatnost ostala u dotičnom području tijekom najkraćeg razdoblja.

6. Stečena imovina mora biti nova, osim za MSP-ove i za stjecanje poslovne jedinice.”;

- (c) umeće se sljedeći stavak 6.a:

„6.a Troškovi povezani sa zakupom materijalne imovine mogu se uzeti u obzir uz sljedeće uvjete:

- (a) za zemljišta i zgrade, zakup se mora nastaviti barem pet godina nakon očekivanog datuma dovršetka ulaganja u slučaju velikih poduzeća i tri godine u slučaju MSP-ova;
 - (a) za postrojenja ili strojeve, zakup mora biti u obliku financijskog leasinga i korisnik potpore mora biti obavezan kupiti imovinu nakon isteka ugovora o zakupu.

uSlučaju početnog ulaganja iz članka 2. točke 49. podpodtočke (b) ili točke 51. podtočke (b), načelno se u obzir uzimaju samo troškove kupnje imovine od trećih osoba koje nisu povezane s kupcem. Međutim, ako malo poduzeće preuzme član obitelji prvotnog vlasnika ili zaposlenik, ne primjenjuje se uvjet kupnje imovine od treće osobe koja nije povezana s kupcem. Transakcija se izvršava po tržišnim uvjetima. Ako je stjecanje imovine poslovne jedinice popraćeno dodatnim ulaganjem koje je prihvatljivo za regionalnu potporu, prihvatljivi troškovi tog dodatnog ulaganja trebaju se dodati troškovima stjecanja imovine poslovne jedinice. Ako je za stjecanje imovine potpora dodijeljena prije kupnje imovine, troškovi za tu imovinu oduzimaju se od prihvatljivih troškova povezanih sa stjecanjem poslovne jedinice.”;

- (d) stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„7. Za potpore koje se dodjeljuju velikim poduzećima za temeljitu promjenu u proizvodnom procesu prihvatljivi troškovi premašuju amortizaciju imovine povezane s djelatnošću koja se modernizira tijekom tri prethodne fiskalne godine. Za potpore koje se dodjeljuju za

diversifikaciju postojeće poslovne jedinice prihvatljivi troškovi su za najmanje 200 % viši od knjigovodstvene vrijednosti imovine koja se ponovno upotrebljava, uknjižene u fiskalnoj godini koja prethodi početku radova.”;

(e) stavak 8. mijenja se kako slijedi:

i. u prvom podstavku, točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) mora biti uključena u imovinu poduzetnika koji prima potporu i mora najmanje pet godina ostati povezana s projektom za koji se potpora dodjeljuje (tri godine za MSP-ove).”;

ii. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Za velika poduzeća troškovi nematerijalne imovine prihvatljivi su samo do 50 % ukupnih prihvatljivih troškova ulaganja za početno ulaganje. Za MSP-ove je prihvatljivo 100 % troškova nematerijalne imovine.”;

(f) u stavku 9. točke (a) i (b) zamjenjuju se sljedećim:

„(a) projekt ulaganja dovodi do neto povećanje broja zaposlenika u predmetnoj poslovnoj jedinici u odnosu na prosjek za proteklih 12 mjeseci, nakon što se od broja otvorenih radnih mjesta oduzmu sva radna mjesta izgubljena tijekom tog razdoblja, izraženo u godišnjim jedinicama rada;

(b) svako radno mjesto popunjeno je u roku od tri godine od dovršetka ulaganja;”;

(g) stavci 10. i 11. brišu se;

(h) u stavku 12. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„12. Intenzitet potpore ne premašuje maksimalni intenzitet potpore utvrđen u karti regionalnih potpora na snazi u trenutku kad se potpora dodjeljuje u dotičnom potpomognutom području.”;

(i) stavci 14. i 15. zamjenjuju se sljedećim:

„14. Korisnik potpore osigurava financijski doprinos od najmanje 25 % prihvatljivih troškova, iz vlastitih izvora ili vanjskim financiranjem, u obliku oslobođenom od bilo kakve državne potpore. Uvjet vlastitog doprinosa od 25 % ne primjenjuje se na potpore za ulaganja koje se dodjeljuju za ulaganja u najudaljenijim regijama ako je nužan niži doprinos da bi se u cijelosti iskoristio maksimalni intenzitet potpore.

15. Za početno ulaganje povezano s projektima europske teritorijalne suradnje obuhvaćene Uredbom (EU) br. 1299/2013 ili Uredbom (EU) 2021/1059 Europskog parlamenta i Vijeća intenzitet potpore za područje u kojem se nalazi početno ulaganje primjenjuje se na sve korisnike koji sudjeluju u projektu. Ako se početno ulaganje nalazi u dva ili više potpomognuta područja, maksimalni intenzitet potpore je onaj koji se primjenjuje u potpomognutom području u kojem je nastao najveći iznos prihvatljivih troškova. U potpomognutim područjima prihvatljivima za dodjelu potpore na temelju članka 107. stavka 3. točke (c) Ugovora, ova odredba primjenjuje se na velike poduzetnike isključivo ako se početnim ulaganjem stvara nova ekonomska djelatnost.

(10) U članku 15. stavku 3., uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„3. U rijetko i vrlo rijetko naseljenim područjima, programi regionalnih operativnih potpora sprečavaju ili smanjuju depopulaciju pod sljedećim uvjetima:”;

(11) Članak 17. mijenja se kako slijedi:

(a) stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Prihvatljivi troškovi su jedno ili oboje od sljedećeg:

- (a) troškovi ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu pod uvjetom da nisu obuhvaćeni područjem primjene članka 25.;
- (b) procijenjeni troškovi plaća za radna mjesta izravno otvorena projektom ulaganja, izračunani kroz razdoblje od dvije godine;
- (c) kombinacija dijela troškova iz podtočaka (a) i (b), ali najviše do iznosa iz podtočke (a) ili (b), ovisno o tome koji je viši.

3. Kako bi se smatralo opravdanim troškom u smislu ovog članka, ulaganje mora biti:

- (a) ulaganje u materijalnu i nematerijalnu imovinu povezano s osnivanjem nove poslovne jedinice; s proširenjem kapaciteta postojeće poslovne jedinice, diversifikacija proizvodnje poslovne jedinice na proizvode koje dotična poslovna jedinica prethodno nije proizvodila; ili temeljita promjena sveukupnog proizvodnog procesa proizvoda na koje se odnosi ulaganje u poslovnu jedinicu; ili
- (b) sa stjecanjem imovine koja pripada poslovnoj jedinici koja se zatvorila ili bi se zatvorila da nije kupljena. Samo stjecanje udjela u poduzetniku ne smatra se ulaganjem. Transakcija se izvršava po tržišnim uvjetima. U načelu se u obzir uzimaju samo troškovi kupnje imovine od trećih osoba koje nisu povezane s kupcem. Međutim, ako malo poduzeće preuzme član obitelji prvotnog vlasnika ili zaposlenik, ne primjenjuje se uvjet kupnje imovine od treće osobe koja nije povezana s kupcem.

Zamjensko ulaganje stoga ne predstavlja ulaganje u smislu ovog stavka.”;

(b) stavak 4. mijenja se kako slijedi:

i. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) vodi se kao imovina koja se amortizira.”;

ii. točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) uključena je u imovinu poduzetnika koji prima potporu i ostaje povezana s projektom za koji se potpora dodjeljuje najmanje tri godine.”;

(c) stavak 6. mijenja se kako slijedi:

i. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) 10 % prihvatljivih troškova u slučaju srednjih poduzeća.”;

ii. umeće se sljedeća točka (c):

„(c) Ako se intenzitet potpore izračunava na temelju stavka 2. točke (c), maksimalni intenzitet potpore ne premašuje najpovoljniji iznos koji proizlazi iz primjene tog intenziteta na temelju troškova ulaganja ili troškova plaća.”;

(12) Članak 21. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 21.

Potpore za rizično financiranje

1. Programi potpora za rizično financiranje u korist MSP-ova spojivi su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.

2. Države članice, izravno ili putem zaduženog subjekta, provode mjeru rizičnog financiranja putem jednog ili više financijskih posrednika. Države članice ili zaduženi subjekti daju javni

doprinos financijskim posrednicima u skladu sa stavcima od 9. do 13. u nastavku, a financijski posrednici provode rizična financijska ulaganja u prihvatljive poduzetnike. Ni države članice ni zaduženi subjekti ne smiju ulagati izravno u prihvatljive poduzetnike bez sudjelovanja financijskog posrednika.

3. Prihvatljivi poduzetnici su poduzetnici koji su u vrijeme početnog rizičnog financijskog ulaganja neuvršteni i ispunjuju najmanje jedan od sljedećih kriterija prihvatljivosti:

- (a) ne posluju ni na kojem tržištu;
- (b) posluju na bilo kojem tržištu manje od 10 godina nakon registracije i/ili, u slučaju inovativnih poduzeća, sedam godina nakon prve komercijalne prodaje. Za prihvatljive poduzetnike koji su preuzeli djelatnosti drugog poduzeća ili su nastali spajanjem razdoblje prihvatljivosti obuhvaća i poslovanje tog poduzeća ili spojenih društava. Za prihvatljive poduzetnike koji se nisu obvezni registrirati smatra se da razdoblje prihvatljivosti počinje ili u trenutku kad poduzeće započinje svoju ekonomsku djelatnost ili u trenutku kad postane dužno platiti porez za svoju ekonomsku djelatnost, ovisno o tome što nastupi ranije;
- (c) zahtijevaju početno rizično financijsko ulaganje koje, na temelju poslovnog plana izrađenog radi nove gospodarske djelatnosti, premašuje 50 % njihova prosječnog godišnjeg prometa tijekom proteklih pet godina. Ulaganja usmjerena na znatno poboljšanje ekološke učinkovitosti djelatnosti u skladu s člankom 36. stavkom 2. i ostala ekološki održiva ulaganja kako su definirana u članku 2. stavku 1. Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća smatraju se novim ekonomskim djelatnostima ako su njihovi početni zahtjevi za financiranje veći od [30 %] prosječnog godišnjeg prometa tijekom proteklih pet godina.

4. Potpore za rizično ulaganje mogu obuhvaćati i naknadna ulaganja u prihvatljive poduzetnike i nakon razdoblja prihvatljivosti iz stavka 3. točke (b) ako su ispunjeni sljedeći kumulativni uvjeti:

- (a) nije premašen ukupan iznos rizičnog financiranja naveden u stavku 8.;
- (b) mogućnost naknadnih ulaganja predviđena je u izvornom poslovnom planu;
- (c) poduzetnik koji prima naknadna ulaganja nije se povezao, u smislu članka 3. stavka 3. Priloga I. s drugim poduzetnikom osim financijskog posrednika ili neovisnog privatnog ulagača koji pružaju rizično financiranje u okviru mjere, osim ako je novi subjekt MSP.

5. Rizična financijska ulaganja u prihvatljive poduzetnike mogu biti u obliku vlasničkih ulaganja, kvazivlasničkih ulaganja, zajmova, jamstava ili kombinacije navedenog.

6. U slučaju pružanja jamstva, jamstvo ne premašuje 80 % iznosa temeljnog zajma.

7. Za rizična financijska ulaganja u obliku vlasničkih i kvazivlasničkih ulaganja u prihvatljive poduzetnike mjerom rizičnog financiranja može se obuhvatiti zamjenski kapital isključivo ako se zamjenski kapital upotrebljava zajedno s novim kapitalom koji predstavlja najmanje 50 % svakog ciklusa ulaganja u prihvatljive poduzetnike.

8. Ukupni preostali iznos rizičnog financijskog ulaganja iz stavka 5. ne premašuje 15 milijuna EUR po prihvatljivom poduzetniku na temelju bilo koje mjere rizičnog financiranja. Za izračun najvećeg iznosa rizičnog financijskog ulaganja u obzir se uzima sljedeće:

- (a) u slučaju zajmova i kvazivlasničkih ulaganja strukturiranih kao dug, nominalni iznos instrumenta;

- (b) u slučaju jamstava, nominalni iznos temeljnog zajma.

9. Javni doprinos financijskim posrednicima može biti u jednom od sljedećih oblika:

- (a) vlasničkog ili kvazivlasničkog kapitala ili financijske donacije radi izravnog ili neizravnog pružanja rizičnih financijskih ulaganja prihvatljivim poduzetnicima;
- (b) zajmova radi izravnog ili neizravnog pružanja rizičnih financijskih ulaganja prihvatljivim poduzetnicima;
- (c) jamstava za pokriće gubitaka od izravno ili neizravno pruženih rizičnih financijskih ulaganja prihvatljivim poduzetnicima.

10. Dogovori o podjeli rizika i nagrade između države članice ili njezina zaduženog subjekta i financijskog posrednika moraju biti primjereni i u skladu sa sljedećim:

- (a) za potpore za rizično financiranje u oblicima koji nisu jamstva prednost se daje asimetričnoj podjeli dobiti u odnosu na zaštitu od gubitaka; u slučaju asimetrične podjele gubitaka između javnih i privatnih ulagača prvi gubitak koji snosi javni ulagač ograničava se na 25 % rizičnih financijskih ulaganja.
- (b) za potpore za rizično financiranje u obliku jamstava jamstvena stopa ograničava se na 80 %, a ukupni gubitci koje snosi država članica na najviše 25 % temeljnog portfelja obuhvaćenog jamstvom. Besplatno se mogu pružiti samo jamstva kojima se pokrivaju očekivani gubitci temeljnog portfelja obuhvaćenog jamstvom. Ako je jamstvom obuhvaćeno pokriće neočekivanih gubitaka, financijski posrednik za dio jamstva koji pokriva neočekivane gubitke plaća jamstvenu premiju u skladu s tržišnim uvjetima.

11. Ako javni doprinos koji je dodijeljen financijskom posredniku ima oblik vlasničkog i kvazivlasničkog kapitala iz stavka 9. točke (a), najviše 30 % ukupnih kapitalnih ulaganja i neiskorištenog odobrenog kapitala financijskog posrednika može se upotrebljavati u svrhe upravljanja likvidnošću.

12. Za mjere rizičnog financiranja kojima se prihvatljivim poduzetnicima omogućuju rizična financijska ulaganja u obliku vlasničkog kapitala, kvazivlasničkog kapitala ili zajmova, javnim doprinosom koji je dodijeljen financijskom posredniku potiče se dodatno financiranje od strane neovisnih privatnih ulagača na razini financijskih posrednika ili prihvatljivih poduzetnika kako bi se dostigla ukupna stopa privatnog sudjelovanja koja odgovara sljedećim najmanjim pragovima:

- (a) 10 % rizičnog financijskog ulaganja dodijeljenog prihvatljivim poduzetnicima iz stavka 3. točke (a);
- (b) 40 % rizičnog financijskog ulaganja dodijeljenog prihvatljivim poduzetnicima iz stavka 3. točke (b);
- (c) 60 % rizičnog financijskog ulaganja dodijeljenog prihvatljivim poduzetnicima iz stavka 3. točke (c) i za naknadna rizična financijska ulaganja u prihvatljive poduzetnike nakon razdoblja prihvatljivosti iz stavka 3. točke (b).

Financiranje koje osiguravaju neovisni privatni ulagači koji ostvaruju korist od potpore za rizično financiranje u obliku poreznih poticaja u skladu s člankom 21.a ne uzima se u obzir za potrebe dostizanja ukupnih stopa privatnog sudjelovanja utvrđenih u prvom podstavku.

Stope privatnog sudjelovanja iz prvog podstavka točaka (b) i (c) smanjuju se na 20 % pod točkom (b) i 30 % pod točkom (c) za ulaganja u potpomognuta područja određena na

odobrenoj karti regionalnih potpora koja vrijedi u trenutku pružanja rizičnog financijskog ulaganja u skladu s člankom 107. stavkom 3. točkom (a) Ugovora.

13. Ako se mjera rizičnog financiranja provodi putem financijskog posrednika i usmjerena je na prihvatljive poduzetnike u različitim fazama razvoja iz stavaka 3. i 4., financijski posrednik postiže stopu privatnog sudjelovanja koja čini najmanje ponderirani prosjek na temelju količine pojedinačnih ulaganja u temeljni portfelj, do kojega dolazi primjenom najmanjih stopa sudjelovanja na ulaganja iz stavka 12., osim ako se potrebno sudjelovanje neovisnih privatnih ulagača ostvari na razini prihvatljivih poduzetnika.

14. Financijski posrednici i upravitelji fonda biraju se u otvorenom, transparentnom i nediskriminirajućem postupku, u skladu s primjenjivim pravom Unije i nacionalnim pravom. Postupak se temelji na objektivnim kriterijima povezanim s iskustvom, stručnošću te operativnom i financijskom sposobnošću te je u skladu sa sljedećim uvjetima:

- (a) osigurava da se prihvatljivi financijski posrednici i upravitelji fondova utvrđuju u skladu s primjenjivim zakonima;
- (b) u njemu nema diskriminacije među financijskim posrednicima i upraviteljima fonda na temelju njihova mjesta poslovnog nastana ili registracije u određenoj državi članici;
- (c) može zahtijevati da prihvatljivi financijski posrednici i upravitelji fondova ispunjavaju prethodno utvrđene kriterije koji su objektivno opravdani prirodom ulaganja;
- (d) cilj postupka je postizanje odgovarajućih dogovora o podjeli rizika i nagrade, kako je opisano u stavku 10.

15. Mjerama rizičnog financiranja osigurava se da financijski posrednici koji primaju javni doprinos donose odluke usmjerene na dobit kada prihvatljivim poduzetnicima pružaju rizično financijsko ulaganje. Smatra se da je ta obveza ispunjena ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) država članica ili subjekt zadužen za provedbu mjere predviđa postupak dubinske analize kako bi se osigurala tržišno razumna strategija ulaganja za potrebe provedbe mjere financiranja rizika, uključujući odgovarajuću politiku diversifikacije rizika usmjerenu na postizanje gospodarske održivosti i učinkovite ljestvice u odnosu na veličinu i teritorijalni opseg dotičnog investicijskog portfelja;
- (b) rizično financiranje ulaganje dodijeljeno prihvatljivim poduzetnicima temelji se na održivom poslovnom planu, koji sadržava pojedinosti o razvoju proizvoda, prodaje i profitabilnosti te kojim se uspostavlja financijska održivost *ex ante*;
- (c) za svako vlasničko i kvazivlasničko ulaganje postoji jasna i ostvariva izlazna strategija.

16. Financijskim se posrednicima upravlja na komercijalnoj osnovi. Zahtjev je ispunjen ako financijski posrednik i, ovisno o vrsti mjere rizičnog financiranja, upravitelj fonda, ispunjuju sljedeće uvjete:

- (a) imaju zakonsku ili ugovornu obvezu djelovati u skladu s najboljom praksom i pažnjom profesionalnog upravitelja u dobroj vjeri i izbjegavajući sukob interesa; primjenjuje se regulatorni nadzor;
- (b) njihova naknada u skladu je s tržišnom praksom. Smatra se da je taj zahtjev ispunjen sve dok su odabrani otvorenim, transparentnim i nediskriminirajućim postupkom u skladu sa stavkom 14.;

- (c) primaju naknadu koja je povezana s rezultatima ili sudjeluju u rizicima ulaganja su-
ulaganjem vlastitih sredstava kako bi se osiguralo da se njihovi interesi trajno
poklapaju s interesima države članice ili njezinog zaduženog subjekta;
- (d) utvrđuju strategiju, kriterije i predloženi vremenski raspored ulaganja;
- (e) ulagačima je dopušteno da budu zastupljeni u upravljačkim tijelima investicijskog
fonda, poput nadzornog odbora ili savjetodavne skupštine.

17. U sklopu mjere rizičnog financiranja kojom se prihvatljivim poduzetnicima pruža rizično
financijsko ulaganje u obliku jamstava, zajmova ili kvazivlasničkih ulaganja strukturiranih
kao dug, financijski posrednik poduzima rizična financijska ulaganja u prihvatljive
poduzetnike koja bez potpore ne bi bila provedena ili bi bila provedena na ograničen ili
dručkiji način. Financijski posrednik sposoban je pokazati da primjenjuje mehanizam kojim
se osigurava da se pogodnosti u najvećoj mogućoj mjeri prenose na krajnje korisnike u obliku
veće količine financiranja, rizičnijih portfelja, nižih zahtjeva za dodatna jamstva, nižih
jamstvenih premija ili nižih kamatnih stopa.

18. Mjere za rizično financiranje kojima se pružaju ulaganja u rizično financiranje za MSP-
ove koji ne ispunjuju uvjete utvrđene u stavku 3. spojive su s unutarnjim tržištem u smislu
članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3.
Ugovora ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) na razini MSP-ova potpora ispunjava uvjete utvrđene u Uredbi Komisije (EU)
br. 1407/2013*, Uredbi Komisije (EU) br. 1408/2013** ili Uredbi Komisije (EU)
br. 717/2014***, ovisno o tome što je primjenjivo;
- (b) svi uvjeti utvrđeni u ovom članku, uz iznimku uvjeta utvrđenih u stavcima 3., 4., 8.,
12. i 13. ispunjeni su;
- (c) za mjere rizičnog financiranja kojima se prihvatljivim poduzetnicima pružaju rizična
financijska ulaganja u obliku vlasničkih, kvazivlasničkih i zajmovnih ulaganja,
mjerom se potiče dodatno financiranje koje pružaju neovisni privatni ulagači na
razini financijskih posrednika ili MSP-ova kako bi se postigla ukupna stopa
privatnog sudjelovanja koja odgovara najmanje 60 % rizičnog financiranja pruženog
MSP-ovima.

* Uredba Komisije (EU) br. 1407/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o
funkcioniranju Europske unije na *de minimis* potpore (SL L 352, 24.12.2013., str. 1.).

** Uredba Komisije (EU) br. 1408/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o
funkcioniranju Europske unije na potpore *de minimis* u poljoprivrednom sektoru (SL L 352, 24.12.2013., str. 9.).

*** Uredba Komisije (EU) br. 717/2014 od 27. lipnja 2014. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o
funkcioniranju Europske unije na *de minimis* potpore u sektoru ribarstva i akvakulture (SL L 190, 28.6.2014.,
str. 45.).”;

- (13) umeće se sljedeći članak 21.a:

„Članak 21.a

Potpore za rizično financiranje u obliku poreznih poticaja za privatne ulagače

1. Programi potpora za rizično financiranje u korist MSP-ova u obliku poreznih poticaja za
neovisne privatne ulagače koji su fizičke osobe i izravno ili neizravno pružaju rizično
financiranje prihvatljivim poduzetnicima spojivi su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107.
stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su
ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.

2. Prihvatljivi poduzetnici su poduzetnici utvrđeni člankom 21. stavcima 3. i 4. Ukupno rizično financijsko ulaganje predviđeno člankom 21. i ovim člankom za svakog prihvatljivog poduzetnika ne premašuje najviši iznos utvrđen u članku 21. stavku 8.

3. U slučaju da neovisni privatni ulagač pruža rizično financiranje neizravno putem financijskog posrednika, prihvatljivo ulaganje ima oblik stjecanja dionica ili udjela u financijskom posredniku, čime se prihvatljivim poduzetnicima pružaju rizična financijska ulaganja u oblicima i pod uvjetima utvrđenima u članku 21. stavcima od 5. do 8. Za usluge koje pruža financijski posrednik ili njegovi upravitelji ne može se dodijeliti nikakav fiskalni poticaj.

4. U slučaju da neovisni privatni ulagač pruža rizično financiranje izravno prihvatljivom poduzetniku, prihvatljivim ulaganjem smatra se samo stjecanje redovnih dionica punog rizika koje izdaje prihvatljivi poduzetnik. Te dionice čuvaju se najmanje tri godine. Zamjenski kapital pokriva se samo pod uvjetima utvrđenima u članku 21. stavku 7. Gubici ostvareni prodajom udjela ili dionica mogu se prebiti s porezom na dohodak. U slučaju porezne olakšice na dividende, svaka dividenda ostvarena od kvalificiranih dionica može u cijelosti biti oslobođena poreza na dohodak. Slično tome, u slučaju porezne olakšice za kapitalne dobitke, svaka dobit ostvarena prodajom kvalificiranih udjela ili dionica može biti u cijelosti oslobođena od poreza na kapitalne dobitke. Štoviše, obveza poreza na kapitalne dobitke od prodaje kvalificiranih udjela može se odgoditi ako su oni ponovno uloženi u kvalificirane udjele u roku od godinu dana.

5. Maksimalna porezna olakšica ne premašuje maksimalnu poreznu obvezu neovisnog privatnog ulagača na koju se olakšica primjenjuje. Kako bi se osiguralo odgovarajuće sudjelovanje neovisnog privatnog ulagača, u skladu s člankom 21. stavkom 12., porezna olakšica ne smije premašiti sljedeće maksimalne pragove:

- (a) 50 % prihvatljivih ulaganja koja provodi neovisni privatni ulagač ako su krajnji korisnici obuhvaćeni člankom 21. stavkom 3. točkom (a);
- (b) 35 % prihvatljivih ulaganja koja provodi neovisni privatni ulagač ako su krajnji korisnici obuhvaćeni člankom 21. stavkom 3. točkom (b);
- (c) 20 % prihvatljivih ulaganja koja provodi neovisni privatni ulagač ako su krajnji korisnici obuhvaćeni člankom 21. stavkom 3. točkom (c) ili za naknadna prihvatljiva ulaganja nakon razdoblja prihvatljivosti navedenog u članku 21. stavku 3. točki (b).

Pragovi poreznih olakšica iz prvog podstavka točaka (b) i (c) mogu se povećati do 50 % pod točkom (b) i do 35 % pod točkom (c) za ulaganja u potpomognuta područja utvrđena na odobrenoj karti regionalnih potpora u skladu s člankom 107. stavkom 3. točkom (a) Ugovora.”;

(14) Članak 22. mijenja se kako slijedi:

- (a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Prihvatljivi su poduzetnici svako neuvršteno malo poduzeće do pet godina nakon registracije, pod uvjetom da ispunjuje sljedeće uvjete:

- (a) da nije preuzelo djelatnost drugog poduzeća;
- (b) da još nije raspodijelilo dobit;
- (c) nije osnovano spajanjem.

Za prihvatljive poduzetnike koji se nisu obvezni registrirati smatra se da petogodišnje razdoblje prihvatljivosti počinje u trenutku kad poduzeće počinje svoju ekonomsku djelatnost

ili u trenutku kad postane dužno platiti porez za svoju ekonomsku djelatnost, ovisno o tome što nastupi ranije.

Odstupajući od točke (c) prvog podstavka, poduzeća koja su nastala spajanjem poduzetnika prihvatljivih za potporu na temelju ovog članka također se smatraju prihvatljivim poduzetnicima do pet godina od datuma registracije najstarijeg poduzeća koje je sudjelovalo u spajanju.”;

(b) dodaje se sljedeći stavak 6.:

„6. Osim iznosâ iz stavaka od 3. do 5. ovog članka, potpora za novoosnovana poduzeća može imati oblik prijenosa prava intelektualnog vlasništva i povezanih prava pristupa s istraživačke organizacije u kojoj je razvijeno temeljno pravo intelektualnog vlasništva ako je prijenos:

- (a) na mala i inovativna poduzeća;
- (b) potreban za stavljanje novog proizvoda ili usluge na tržište; i
- (c) vrijednost prava intelektualnog vlasništva određuje se prema tržišnoj cijeni ako je ona utvrđena u skladu s jednom od sljedećih metoda:
 - i. iznos je utvrđen otvorenim, transparentnim i nediskriminirajućim konkurentnim postupkom prodaje;
 - ii. ocjenom neovisnog stručnjaka potvrđeno je da je iznos barem jednak tržišnoj cijeni;
 - iii. iznos je rezultat pregovora po tržišnim uvjetima između istraživačke organizacije i novoosnovanog poduzeća;
 - iv. u slučajevima kada novoosnovano poduzeće ima pravo prvokupa u pogledu prava intelektualnog vlasništva proizašlih iz suradnje s istraživačkom organizacijom, ako istraživačka organizacija ostvaruje uzajamno pravo od trećih strana tražiti ekonomski povoljnije ponude, novoosnovano poduzeće s kojim surađuje mora u skladu s time prilagoditi svoju ponudu.

Apsolutni iznos vrijednosti bilo kojeg financijskog ili nefinancijskog doprinosa novoosnovanog poduzeća troškovima aktivnosti istraživačke organizacije koje su dovele do predmetnog prava intelektualnog vlasništva može se oduzeti od tržišne cijene.

Iako vrijednost prava intelektualnog vlasništva utvrđena kako je prethodno opisano može premašiti 0,8 milijuna EUR, iznos dodatne potpore u okviru ovog stavka ne smije premašiti 0,8 milijuna EUR. Iznos dodatne potpore odnosi se na vrijednost prava intelektualnog vlasništva koja je prenesena i utvrđena kako je prethodno opisano, uključujući prethodno navedeni odbitak, koji nije pokriven vlastitim sredstvima i/ili drugim sredstvima.”;

(15) u članku 23. stavku 2., drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Mjera potpore može biti u obliku poreznih poticaja neovisnim privatnim ulagačima koji su fizičke osobe u odnosu na njihova ulaganja u rizično financiranje provedena preko alternativne trgovinske platforme u prihvatljive poduzetnike pod uvjetima utvrđenima u članku 21.a stavcima 2. i 5.”;

(16) Članak 24. mijenja se kako slijedi:

(a) stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Prihvatljivi troškovi su:

- (a) troškovi početnog pregleda i službene dubinske analize koju upravitelji financijskih posrednika ili ulagači provode radi utvrđivanja prihvatljivih poduzetnika u skladu s člancima 21., 21.a i 22.;
- (b) troškovi investicijskog istraživanja, kako je definirano u članku 36. stavku 1. Delegirane uredbe Komisije 2017/565*, pojedinačnog prihvatljivog poduzetnika u skladu s člancima 21., 21.a i 22., pod uvjetom da je to istraživanje javno objavljeno i, ako je dostavljeno klijentima pružatelja investicijskog istraživanja prije javne objave, pod uvjetom da je javno objavljeno u istom obliku i najkasnije tri mjeseca nakon što je prvi put dostavljeno klijentima.

3. Investicijska istraživanja iz stavka 2. točke (b) ispunjavaju zahtjeve utvrđene u člancima 36. i 37. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/565.

* Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/565 od 25. travnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s organizacijskim zahtjevima i uvjetima poslovanja investicijskih društava te izrazima definiranim za potrebe te Direktive (SL L 87, 31.3.2017., str. 1.).”;

(b) umeće se sljedeći stavak 4.:

„4. Intenzitet potpore ne premašuje 50 % prihvatljivih troškova.”;

(17) Članak 25. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 3. točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) dodatni režijski troškovi i ostali izdaci poslovanja, uključujući troškove materijala, potrošne robe i sličnih proizvoda, nastali izravno kao posljedica projekta; ne dovodeći u pitanje članak 7. stavak 1. treću rečenicu, neizravni troškovi projekta istraživanja i razvoja mogu se izračunati i na temelju pojednostavnjenog pristupa troškovima u obliku fiksne stope od najviše [15 %], koja se primjenjuje na ukupne prihvatljive izravne troškove projekta istraživanja i razvoja. U tom slučaju obje kategorije izravnih i neizravnih troškova utvrđuju se na temelju redovnih računovodstvenih praksi, obuhvaćaju samo prihvatljive troškove projekta istraživanja i razvoja iz prethodno navedenih točaka od (a) do (d) i propisno su opravdane.”;

(b) u stavku 6. točka (b) mijenja se kako slijedi:

i. točka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. rezultati projekta priopćuju se širokom krugu na konferencijama, objavom, u repozitorijima s javnim pristupom, ili besplatnim računalnim programima i računalnim programima s otvorenim kodom.”;

ii. umeće se sljedeća točka iii.:

„iii. korisnik se obvezuje priopćiti rezultate istraživanja širokom krugu, među ostalim ako se obvezuje pravodobno staviti na raspolaganje licencije za rezultate istraživanja potpomognutih projekata istraživanja i razvoja koji su zaštićeni pravima intelektualnog vlasništva po tržišnoj cijeni te na neisključivoj i nediskriminirajućoj osnovi kako bi ih zainteresirane strane u EGP-u mogle koristiti.”;

(18) umeće se sljedeći članak 26 a:

„Članak 26.a

Potpore za ulaganje u infrastrukture za testiranje i eksperimentiranje

1. Potpore za izgradnju ili nadogradnju infrastrukture za testiranje i eksperimentiranje spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.

2. Cijena koja se naplaćuje za rad ili uporabu infrastrukture odgovara tržišnoj cijeni ili troškovima rada ili uporabe uvećanim za razumnu maržu u nedostatku tržišne cijene.

3. Pristup infrastrukturi otvoren je za više korisnika i omogućuje se na transparentnoj i nediskriminirajućoj osnovi. Poduzetnicima koji su financirali najmanje 10 % troškova ulaganja u infrastrukturu može se odobriti povlašteni pristup uz povoljnije uvjete. Radi izbjegavanja prekomjerne nadoknade, taj je pristup razmjeran doprinosu poduzetnika u troškovima ulaganja, a uvjeti povlaštenog pristupa su javni.

4. Prihvatljivi troškovi su troškovi ulaganja u nematerijalnu i materijalnu imovinu.

5. Intenzitet potpore ne premašuje 25 % prihvatljivih troškova.”;

(19) Članak 27. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Potpore za ulaganje u inovacijski klaster trebale bi se dodjeljivati isključivo vlasniku objekata klastera. Operativne potpore za inovacijski klaster dodjeljuju se isključivo vlasniku objekata, osim ako se ti objekti uz tržišnu naknadu iznajmljuju subjektu koji upravlja klasterom i snosi financijski rizik njegova poslovanja. U potonjem slučaju operativne potpore dodjeljuju se isključivo subjektu koji upravlja inovacijskim klasterom na vlastiti rizik. U slučajevima kada je voditelj klastera ujedno i vlasnik ili korisnik klastera, ili oboje, te u slučajevima kada je voditelj klastera konzorcij subjekata bez zasebne pravne osobnosti, financiranje, troškovi i prihodi aktivnosti voditelja klastera obračunavaju se zasebno, na temelju dosljedno primijenjenih i objektivno opravdanih načela troškovnog računovodstva, odvojeno od svih drugih vrsta aktivnosti istog pravnog subjekta.”;

(b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Naknade koje se naplaćuju za korištenje objekata klastera i za sudjelovanje u aktivnostima klastera odgovaraju tržišnoj cijeni ili odražavaju njihove troškove uključujući razumnu maržu.”;

(20) u članku 28. stavku 2. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) troškovi savjetodavnih usluga za inovacije i usluga podrške inovacijama, uključujući usluge koje pružaju organizacije za istraživanje i širenje znanja, istraživačke infrastrukture, infrastrukture za testiranje i eksperimentiranje ili inovacijski klasteri.”;

(21) Članak 36. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov i stavak 1. zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 36.

Potpore za ulaganje u zaštitu okoliša, uključujući zaštitu klime

1. Potpore za zaštitu okoliša, uključujući zaštitu klime, spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.”;

(b) umeće se sljedeći stavak 1.a:

„1.a Ovaj se članak ne primjenjuje na mjere za koje su utvrđena posebna pravila u člancima 36.a, 36.b i od 38. do 48. Ovaj se članak ne primjenjuje ni na ulaganja u opremu, strojeve i industrijsku proizvodnju koji upotrebljavaju fosilna goriva, osim onih koji upotrebljava prirodni plin. Ovaj se članak primjenjuje na ulaganja u opremu, strojeve i industrijsku proizvodnju koji upotrebljavaju vodik samo ako se upotrijebljeni vodik može smatrati vodikom iz obnovljivih izvora ili niskougljičnim vodikom. U takvom slučaju država članica dužna je pobrinuti se da se zahtjev za uporabu vodika iz obnovljivih izvora [ili niskougljičnog vodika] poštuje tijekom cijelog ekonomskog vijeka trajanja ulaganja.”;

(c) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

i. točke (a) i (b) zamjenjuju se sljedećim:

„(a) njime se korisniku ili drugom subjektu omogućuje da poveća razinu zaštite okoliša koja proizlazi iz njegovih djelatnosti premašivanjem primjenjivih normi Unije, bez obzira na eventualno postojanje obveznih nacionalnih normi strožih od normi Unije; ili

(b) njime se korisniku ili drugom subjektu omogućuje da poveća razinu zaštite okoliša koja proizlazi iz njegovih djelatnosti u nedostatku normi Unije; ili”;

ii. umeće se sljedeća podtočka (c):

„(c) njime se korisniku ili drugom subjektu omogućuje povećanje razine zaštite okoliša koja proizlazi iz njegovih aktivnosti radi usklađivanja s normama Unije koje još nisu na snazi.”;

(d) umeću se sljedeći stavci 2.a i 2.b:

„2.a Ulaganja u hvatanje i korištenje ili skladištenje ugljika (CCUS) ispunjavaju sljedeće kumulativne uvjete:

(a) hvatanje, prijevoz i korištenje ili skladištenje CO₂, uključujući pojedinačne elemente lanca hvatanja i korištenja ili skladištenja ugljika, integriraju se u potpuni lanac hvatanja i skladištenja ugljika (CCS), hvatanja i korištenja ugljika (CCU) ili hvatanja i korištenja ili skladištenja ugljika (CCUS);

(b) neto sadašnja vrijednost (NVP) projekta ulaganja tijekom njegova ekonomskog vijeka trajanja negativna je. Za potrebe izračuna neto sadašnje vrijednosti projekta u obzir se uzimaju izbjegnuti troškovi emisija CO₂;

(c) troškovi ulaganja ne odnose se na postrojenje koje ispušta CO₂ (industrijsko postrojenje ili elektranu), nego samo na projekt CCUS-a.

2.b Ako je cilj potpore smanjenje izravnih emisija, posebno emisija stakleničkih plinova, ta se smanjenja ne kompenziraju povećanjem neizravnih emisija koje proizlazi iz istog ulaganja.”;

(e) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Potpore se ne dodjeljuju ako je jedini cilj ulaganja osigurati da se poduzetnici pridržavaju normi Unije koji su na snazi. Potpore kojima se poduzetnici potiču na usklađivanje s novim normama Unije koje još nisu na snazi, a kojima se povećava razina zaštite okoliša, mogu se dodijeliti na temelju ovog članka pod uvjetom da su norme Unije donesene te da se ulaganje za koje se dodjeljuje potpora provede i dovrši najmanje 18 mjeseci prije datuma stupanja na snagu predmetne norme.”;

(f) briše se stavak 4.;

(g) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Prihvatljivi troškovi dodatni su troškovi ulaganja u okoliš utvrđeni usporedbom troškova ulaganja s troškovima protučinjeničnog ulaganja koje bi se provelo da nema potpore, kako slijedi:

- (a) ako se protučinjenični scenarij sastoji od ulaganja koje je manje pogodno za okoliš i koje odgovara uobičajenoj poslovnoj praksi u predmetnom sektoru ili za predmetnu djelatnost, prihvatljivi troškovi sastoje se od razlike između troškova ulaganja i troškova protučinjeničnog ulaganja;
- (b) ako se prema protučinjeničnom scenariju isto ulaganje provodi u kasnijem trenutku, prihvatljivi troškovi sastoje se od razlike između troškova ulaganja i neto sadašnje vrijednosti troškova protučinjeničnog ulaganja, diskontiranih do trenutka u kojem bi se provelo ulaganje kojem je dodijeljena potpora;
- (c) ako bi protučinjenični scenarij doveo do održavanja postojećih postrojenja i opreme u pogonu, prihvatljivi troškovi sastoje se od razlike između troškova ulaganja i neto sadašnje vrijednosti troškova održavanja, popravka i modernizacije protučinjeničnog ulaganja, diskontiranih do trenutka u kojem bi se provelo ulaganje kojem je dodijeljena potpora;
- (d) u slučaju opreme koja je predmet ugovora o najmu, prihvatljivi troškovi sastoje se od razlike u neto sadašnjoj vrijednosti između najma te opreme i najma opreme koja bi se upotrebljavala bez potpore; troškovi najma ne uključuju troškove povezane s upotrebom opreme ili postrojenja (troškovi goriva, osiguranje, održavanje, ostali potrošni materijal), bez obzira na to jesu li oni dio ugovora o najmu.

U svim situacijama navedenima u točkama od (a) do (d) protučinjenični scenarij odgovara ulaganju s usporedivim izlaznim kapacitetom i ekonomskim vijekom trajanja koji je u skladu s primjenjivim normama Unije, posebno u pogledu zahtjeva povezanih s emisijama stakleničkih plinova. Protučinjenični scenarij vjerodostojan je s obzirom na pravne zahtjeve, tržišne uvjete i poticaje koji proizlaze iz sustava Europske unije za trgovanje emisijama (ETS EU-a).

Ako se ulaganje sastoji od dodatnog ulaganja u već postojeće postrojenje za koje ne postoji protučinjenično ulaganje manje pogodno za okoliš, prihvatljivi troškovi ukupni su troškovi povezani sa zaštitom okoliša.

Prihvatljivi troškovi mogu uključivati troškove izgradnje namjenske infrastrukture i skladišnih objekata za vodik iz obnovljivih izvora ili niskougljični vodik i otpadnu toplinu koji su potrebni kako bi se omogućilo povećanje razine zaštite okoliša iz stavaka 2. i 2.a. Troškovi koji nisu izravno povezani s postizanjem više razine zaštite okoliša nisu prihvatljivi:”;

(h) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Intenzitet potpore ne premašuje 40 % prihvatljivih troškova. Ako ulaganje rezultira nultim izravnim emisijama, intenzitet potpore može dosegnuti 50 %.”;

(i) umeću se sljedeći stavci 6.a i 6.b:

„6.a U slučaju ulaganja koja se odnose na CCUS, intenzitet potpore ne premašuje 20 %.

6.b Intenzitet potpore može dosegnuti 100 % prihvatljivih troškova ako se potpora dodjeljuje na temelju konkurentnog natječajnog postupka iz članka 2. točke 38. koji ispunjava sve sljedeće dodatne uvjete:

- (a) dodjela potpore temelji se na jasnim, transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima prihvatljivosti i odabira;

- (b) kriteriji odabira temelje se prvenstveno na podnesenoj ponudi ili dražbovnoj cijeni;
 - (c) kriteriji odabira mogu se odnositi i na druge aspekte, posebno okolišne, tehnološke, zemljopisne ili socijalne, pod uvjetom da su povezani s ciljem mjere. [Podnesena ponuda ili konačna dražbovna cijena ne smiju činiti manje od 75 % ponderiranja kriterija odabira.]”;
- (22) Članak 36.a zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 36.a

Potpore za ulaganje u infrastrukturu za punjenje ili opskrbu gorivom

1. Potpore za ulaganje u infrastrukturu za punjenje ili opskrbu gorivom radi opskrbe energijom cestovnih vozila s nultim ili niskim emisijama ugljika u svrhu prijevoza spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.

2. Ovaj članak obuhvaća samo potpore koje se dodjeljuju za infrastrukturu za punjenje ili opskrbu gorivom kojima se vozila opskrbljuju električnom energijom ili vodikom iz obnovljivih izvora ili niskougljičnim vodikom u svrhu prijevoza. Država članica dužna se pobrinuti da se zahtjev za opskrbu obnovljivim ili niskougljičnim vodikom poštuje cijeli ekonomski životni vijek te infrastrukture. Ovim se člankom ne dovodi u pitanje mogućnost dodjele potpore za ulaganja povezana s infrastrukturnama za alternativna goriva koja su dio lučke infrastrukture u skladu s člancima 56.b i 56.c.

3. Prihvatljivi troškovi su troškovi izgradnje, ugradnje, nadogradnje ili proširenja infrastrukture za punjenje ili opskrbu gorivom. Ti troškovi mogu uključivati troškove same infrastrukture za punjenje ili opskrbu gorivom, ugradnje ili nadogradnje električnih ili drugih komponenti, uključujući električne kabele i strujne transformatore, potrebnih za povezivanje infrastrukture za punjenje ili opskrbu gorivom na mrežu ili na lokalnu jedinicu za proizvodnju ili skladištenje električne energije ili vodika, troškove tehničke opreme, građevinskih radova, adaptacije zemljišta ili cesta, troškove ugradnje i troškove za ishođenje povezanih dozvola.

Prihvatljivim troškovima mogu se pokrivati i troškovi ulaganja u integriranu proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora na lokaciji ili troškovi ulaganja u jedinice za skladištenje električne energije iz obnovljivih izvora ili vodika iz obnovljivih izvora ili niskougljičnog vodika. Vršni kapacitet jedinice za integriranu proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora na lokaciji ne premašuje najveću nazivnu snagu infrastrukture za punjenje s kojom je povezana.

4. Potpore na temelju ovog članka dodjeljuju se u konkurentnom natječajnom postupku kako je definiran u članku 2. točki 38., a koji ispunjava sve sljedeće dodatne uvjete:

- (a) dodjela potpore temelji se na jasnim, transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima prihvatljivosti i odabira;
- (b) kriteriji odabira temelje se prvenstveno na podnesenoj ponudi ili dražbovnoj cijeni;
- (c) kriteriji odabira mogu se odnositi i na druge aspekte, posebno okolišne, tehnološke, zemljopisne ili socijalne, pod uvjetom da su povezani s ciljem mjere. Podnesena ponuda ili dražbovna cijena ne smiju činiti manje od 75 % ponderiranja kriterija odabira.

5. Intenzitetom potpore može se obuhvatiti do 100 % prihvatljivih troškova.

6. Potpora koja se dodjeljuje bilo kojem korisniku ne smije premašiti 40 % ukupnog proračuna predmetnog programa.

7. Ako je infrastruktura za punjenje ili opskrbu gorivom otvorena za pristup korisnicima koji nisu korisnik ili korisnici potpore, potpora se dodjeljuje samo za izgradnju, ugradnju, nadogradnju ili proširenje javno dostupne infrastrukture za punjenje ili opskrbu gorivom kojom se korisnicima osigurava nediskriminirajući pristup, među ostalim u pogledu tarifa, autentifikacije i načina plaćanja te drugih uvjeta korištenja. Naknade za korištenje infrastrukture za punjenje ili opskrbu gorivom koje se naplaćuju korisnicima koji nisu korisnik ili korisnici potpore odgovaraju tržišnim cijenama.

8. Potreba za potporom kojom se potiče uvođenje infrastrukture za punjenje ili opskrbu gorivom iste kategorije utvrđuje se *ex ante* otvorenim javnim savjetovanjem ili neovisnom studijom tržišta. Konkretno, utvrđuje se je li vjerojatno da se takva infrastruktura neće razviti pod komercijalnim uvjetima u roku od tri godine od početka primjene mjere potpore.

Obveza provođenja *ex ante* otvorenog javnog savjetovanja ili neovisne studije tržišta utvrđena u prvom podstavku ne primjenjuje se na potporu za izgradnju, ugradnju, nadogradnju ili proširenje infrastrukture za punjenje ili opskrbu gorivom koja nije dostupna javnosti.

9. Odstupajući od stavka 8., pretpostavlja se da je potrebna potpora za infrastrukturu za punjenje ili opskrbu gorivom za cestovna vozila u područjima u kojima vozila koja pokreće isključivo električna energija (za infrastrukturu za punjenje) ili u kojima vozila koja barem djelomično pokreće vodik (za infrastrukturu za opskrbu gorivom) čine manje od 2 % ukupnog broja vozila iste kategorije registriranih u predmetnoj državi članici. Za potrebe ovog stavka, smatra se da osobni automobili i laka gospodarska vozila spadaju u istu kategoriju vozila.

10. Sve koncesije ili druga odobrenja trećim stranama za upravljanje prihvaćenom infrastrukturom za punjenje ili opskrbu gorivom dodjeljuju se na konkurentnoj, transparentnoj i nediskriminatornoj osnovi uzimajući u obzir važeće propise o nabavi.”;

(23) umeće se sljedeći članak 36.b:

„Članak 36.b

Potpore za ulaganje u nabavu čistih vozila ili vozila s nultim emisijama i prilagodbu vozila

1. Potpore za ulaganje u nabavu čistih vozila ili vozila s nultim emisijama te ulaganje u prilagodbu vozila koja vozilima omogućuje da se kvalificiraju kao čista vozila i vozila s nultim emisijama spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.

2. Potpore se dodjeljuju za kupnju ili najam, u trajanju od najmanje 12 mjeseci, čistih vozila ili vozila s nultim emisijama za cestovni i željeznički promet, promet unutarnjim plovnim putovima i pomorski promet koja barem djelomično pokreće električna energija ili vodik te za prilagodbu vozila koja vozilima omogućuje da se kvalificiraju kao čista vozila ili vozila s nultim emisijama.

3. Prihvatljivi troškovi su sljedeći:

- (a) za ulaganja koja se sastoje od kupnje čistih vozila ili vozila s nultim emisijama prihvatljivi su dodatni troškovi ulaganja u kupnju čistog vozila ili vozila s nultim emisijama. Oni se izračunavaju kao razlika između troškova ulaganja u kupnju čistog vozila ili vozila s nultim emisijama i troškova ulaganja u kupnju vozila iste kategorije koje je u skladu s normama Unije i koje bi bilo nabavljeno bez potpore;

- (b) za ulaganja koja se sastoje od najma čistih vozila ili vozila s nultim emisijama prihvatljivi su dodatni troškovi najma čistog vozila ili vozila s nultim emisijama. Oni se izračunavaju kao razlika između neto sadašnje vrijednosti najma čistog vozila ili vozila s nultim emisijama i neto sadašnje vrijednosti najma vozila iste kategorije koje je u skladu s normama Unije i koje bi bilo iznajmljeno bez potpore. Za potrebe utvrđivanja prihvatljivih troškova, operativni troškovi povezani s radom vozila, uključujući troškove energije, osiguranja i održavanja, ne uzimaju se u obzir, bez obzira na to jesu li uključeni u troškove najma;
- (c) za ulaganja koja se sastoje od prilagodbe vozila koja vozilima omogućuje da se kvalificiraju kao čista vozila ili vozila s nultim emisijama, troškovi prilagodbe smatraju se prihvatljivim troškovima.

4. Potpore na temelju ovog članka dodjeljuju se u konkurentnom natječajnom postupku kako je definiran u članku 2. točki 38., a koji ispunjava sve sljedeće dodatne uvjete:

- (a) dodjela potpore temelji se na jasnim, transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima prihvatljivosti i odabira;
- (b) kriteriji odabira temelje se prvenstveno na podnesenoj ponudi ili dražbovnoj cijeni;
- (c) kriteriji odabira mogu se odnositi i na druge aspekte, posebno okolišne, tehnološke, zemljopisne ili socijalne, pod uvjetom da su povezani s ciljem mjere. Podnesena ponuda ili dražbovna cijena ne smiju činiti manje od 75 % ponderiranja kriterija odabira.

5. Odstupajući od stavka 4., potpore na temelju ovog članka koje se dodjeljuju poduzetniku s kojim je sklopljen ugovor o javnim uslugama u skladu s pravilima utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 1370/2007 Europskog parlamenta i Vijeća* mogu se dodijeliti izvan konkurentnog natječajnog postupka.

6. Intenzitet potpore ne premašuje:

- (a) 100 % prihvatljivih troškova kupnje ili najma vozila s nultim emisijama ili prilagodbe vozila koja vozilima omogućuje da se kvalificiraju kao vozila s nultim emisijama;
- (b) 60 % prihvatljivih troškova kupnje ili najma čistih vozila ili prilagodbe koja vozilima omogućuje da se kvalificiraju kao čista vozila.

7. Potpore se ne dodjeljuju za najam čistih vozila ili vozila s nultim emisijama ako poduzetnik koji iznajmljuje vozila ostvaruje korist od potpore za kupnju unajmljenih čistih vozila ili vozila s nultim emisijama.

* Uredba (EZ) br. 1370/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o uslugama javnog željezničkog i cestovnog prijevoza putnika i stavljanju izvan snage uredaba Vijeća (EEZ) br. 1191/69 i (EEZ) br. 1107/70 (SL L 315, 3.12.2007., str. 1.).”;

(24) Članak 37. briše se.

(25) Članak 38. mijenja se kako slijedi:

- (a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Potpore se ne dodjeljuju na temelju ovog članka za ulaganja kojima je cilj osigurati da se poduzetnici pridržavaju normi Unije koje su već donesene, iako još nisu na snazi.”;

- (b) umeću se sljedeći stavci 2.a i 2.b:

„2.a Odstupajući od stavka 2., potpore se na temelju ovog članka mogu dodijeliti za poboljšanje energetske učinkovitosti zgrada radi usklađivanja s normama Unije koje su donesene, ali još nisu na snazi, pod uvjetom da se ulaganje provede i dovrši najmanje 18 mjeseci prije stupanja normi na snagu.

2.b Ovaj članak ne obuhvaća potpore za kogeneraciju ni potpore za centralizirano grijanje ili hlađenje.”;

(c) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Prihvatljivi troškovi su dodatni troškovi ulaganja neophodni za postizanje više razine energetske učinkovitosti. Oni se utvrđuju kako slijedi, na temelju usporedbe troškova ulaganja s troškovima protučinjeničnog ulaganja koje bi se provelo u nedostatku potpore:

- (a) ako se protučinjenični scenarij sastoji od manje energetski učinkovitog ulaganja koje odgovara uobičajenoj poslovnoj praksi u predmetnom sektoru ili za predmetnu djelatnost, prihvatljivi troškovi sastoje se od razlike između troškova ulaganja i troškova protučinjeničnog ulaganja;
- (b) ako se prema protučinjeničnom scenariju isto ulaganje provodi kasnije, prihvatljivi troškovi sastoje se od razlike između troškova ulaganja i neto sadašnje vrijednosti troškova protučinjeničnog ulaganja, diskontiranih do trenutka u kojem bi se provelo ulaganje kojem je dodijeljena potpora;
- (c) ako protučinjenični scenarij dovede do održavanja postojećih postrojenja i opreme u pogonu, prihvatljivi troškovi sastoje se od razlike između troškova ulaganja i neto sadašnje vrijednosti troškova održavanja, popravka i modernizacije protučinjeničnog ulaganja, diskontiranih u trenutku u kojem bi se potpomognuto ulaganje provelo;
- (d) u slučaju opreme koja je predmet ugovora o najmu, prihvatljivi troškovi sastoje se od razlike u neto sadašnjoj vrijednosti između najma te opreme i najma opreme koja bi se upotrebljavala u nedostatku potpore; troškovi najma ne uključuju troškove povezane s radom opreme ili postrojenja (troškovi goriva, osiguranje, održavanje, ostali potrošni materijal), bez obzira na to jesu li oni dio ugovora o najmu;
- (e) u svim situacijama iz točaka od (a) do (d) protučinjenični scenarij odgovara ulaganju s istim proizvodnim kapacitetom i ekonomskim vijekom trajanja koji je u skladu s primjenjivim normama Unije. Protučinjenični scenarij vjerodostojan je s obzirom na pravne zahtjeve, tržišne uvjete i poticaje koji proizlaze iz sustava Europske unije za trgovanje emisijama;
- (f) ako se ulaganje sastoji od jasno prepoznatljivog ulaganja usmjerenog isključivo na poboljšanje energetske učinkovitosti u zgradi za koju ne postoji manje ekološki prihvatljivo protučinjenično ulaganje, prihvatljivi su troškovi ukupni troškovi povezani sa zaštitom okoliša.”;

(d) umeću se sljedeći stavci od 3.a do 3.d:

„3.a Pod uvjetom da se potporom potiče smanjenje potražnje za primarnom energijom za najmanje 20 % u usporedbi sa stanjem prije ulaganja u obnovu postojećih zgrada te ušteda primarne energije od najmanje 10 % u usporedbi s pragom utvrđenim za zahtjeve za zgrade gotovo nulte energije u nacionalnim mjerama za provedbu Direktive 2010/31/EU u slučaju novih zgrada, prihvatljive troškove čine ukupni troškovi ulaganja potrebni za postizanje više razine energetske učinkovitosti ako se ulaganje odnosi na poboljšanje energetske učinkovitosti jednog od sljedećeg:

- i. stambene zgrade:

- ii. zgrada namijenjenih pružanju usluga obrazovanja ili socijalnih usluga;
- iii. zgrada namijenjenih djelatnostima povezanim s javnom upravom ili pravosuđem, tijelima kaznenog progona ili vatrogasnim službama i službama civilne zaštite;
- iv. zgrada iz točaka i., ii. ili iii. i u kojima djelatnosti koje nisu navedene u tim točkama ne zauzimaju više od 50 % površine unutrašnjeg prostora.

3.b Za zgrade iz stavka 3.a, potpora za ulaganje u poboljšanje energetske učinkovitosti zgrade može se kombinirati s potporom za bilo koje ili sve od sljedećih mjera:

- (a) ugradnja integriranih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na lokaciji koja proizvode električnu energiju, toplinu ili hladnoću;
- (b) ugradnja opreme za skladištenje energije koju proizvode postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na lokaciji;
- (c) izgradnju i ugradnju infrastrukture za punjenje za korisnike zgrade i povezane infrastrukture, kao što je kanalska infrastruktura, ako se parkirališta nalaze unutar zgrade ili neposredno uz zgradu;
- (d) ugradnju opreme za digitalizaciju zgrade, osobito za povećanje njezine pripremljenosti za pametne tehnologije, uključujući pasivno interno ožičenje ili strukturirano kabliranje za podatkovne mreže i pomoćni dio pasivne mreže na posjedu na kojem se zgrada nalazi, ali isključujući ožičenje ili kabliranje za podatkovne mreže izvan posjeda;
- (e) ulaganja u zelene krovove i opremu za prikupljanje kišnice.

U slučaju nekog od tih kombiniranih radova iz točaka od (a) do (e), cjelokupni trošak ulaganja u različita postrojenja i opremu predstavlja prihvatljive troškove. Troškovi koji nisu izravno povezani s postizanjem više razine energetske učinkovitosti nisu prihvatljivi.

3.c Potpora se može dodijeliti vlasnicima zgrade ili najmoprimcima, ovisno o tome tko naručuje radove na području energetske učinkovitosti.

3.d Potpore se mogu dodijeliti i za poboljšanje energetske učinkovitosti opreme za grijanje ili hlađenje unutar zgrade. Potpore za ugradnju energetske opreme na naftu, ugljen ili plin ne izuzimaju se na temelju ovog članka od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora. Potpore se mogu dodijeliti za ugradnju energetske učinkovitije plinske energetske opreme pod uvjetom da se njome zamjenjuje energetska oprema na naftu ili ugljen te da se osigura da se najkasnije do 2050. plinska energetska oprema zamijeni opremom koja koristi obnovljiva goriva.”;

(e) umeću se sljedeći stavci 6.a i 7.:

„6.a Intenzitet potpora može se povećati za 15 postotnih bodova u slučaju potpora koje se dodjeljuju za poboljšanje energetske učinkovitosti zgrada iz stavka 3.a ako poboljšanja energetske učinkovitosti dovode do smanjenja potražnje za primarnom energijom od najmanje 40 % u slučaju obnove postojećih zgrada.

7. Potpore za poboljšanje energetske učinkovitosti zgrada mogu se odnositi i na sklapanje ugovora o energetskom učinku, pod sljedećim kumulativnim uvjetima:

- (a) potpora je u obliku zajma ili jamstva pružatelju koji provodi mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti na temelju ugovoru o energetskom učinku ili se sastoji od financijskog proizvoda čiji je cilj refinanciranje predmetnog pružatelja (npr. faktoring, forfeiting);

- (b) nominalni iznos ukupnog preostalog financiranja predviđenog ovim stavkom po korisniku ne premašuje 30 milijuna EUR;
- (c) potpora se pruža MSP-ovima ili malim poduzećima srednje tržišne kapitalizacije koja pružaju mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti;
- (d) potpora se dodjeljuje za sklapanje ugovora o energetske učinkovitosti u smislu članka 2. stavka točke 27. Direktive 2012/27/EU;
- (e) sklapanje ugovora o energetskom učinku odnosi se na zgradu iz stavka 3.a.”;
- (26) Članak 39. mijenja se kako slijedi:

(a) stavci 2., 2.a i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Na temelju ovog članka za potporu prihvatljiva su ulaganja u poboljšanje energetske učinkovitosti zgrada.

2.a Ako se ulaganje odnosi na poboljšanje energetske učinkovitosti i. stambenih zgrada, ii. zgrada namijenjenih pružanju obrazovanja ili socijalnih usluga, iii. zgrada namijenjenih za djelatnosti povezane s javnom upravom, pravosuđem, pružanjem policijskih ili vatrogasnih usluga ili iv. zgrada iz podtočki i., ii. ili iii. i u kojima djelatnosti koje nisu navedene u tim podtočkama zauzimaju manje od 50 % površine unutrašnjeg prostora, potpora za ulaganje u poboljšanje energetske učinkovitosti može se kombinirati s potporom za bilo koje ili sve od sljedećih mjera:

- (a) ugradnja integriranih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na lokaciji koja proizvode električnu energiju, toplinu ili hladnoću;
- (b) ugradnja opreme za skladištenje energije koju proizvode postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na lokaciji;
- (c) izgradnja i ugradnja infrastrukture za punjenje za korisnike zgrade i povezane infrastrukture, kao što je kanalska infrastruktura, ako se parkirališta nalaze unutar zgrade ili neposredno uz zgradu;
- (d) ugradnja opreme za digitalizaciju zgrade, osobito za povećanje njezine pripremljenosti za pametne tehnologije. Prihvatljiva ulaganja mogu obuhvaćati intervencije ograničene na pasivno interno ožičenje ili strukturirano kabliranje za podatkovne mreže i, prema potrebi, pomoćni dio pasivne mreže na posjedu kojem zgrada pripada. Izuzeto je ožičenje ili kabliranje za podatkovne mreže izvan posjeda;
- (e) ulaganja u zelene krovove i opremu za prikupljanje kišnice.

3. Prihvatljivi troškovi su ukupni troškovi projekta energetske učinkovitosti, osim za zgrade iz stavka 2.a, pri čemu će prihvatljivi troškovi biti ukupni troškovi projekta energetske učinkovitosti, kao troškovi ulaganja za različite dijelove opreme s popisa u stavku 2.a.”;

(b) u stavku 5. prva i druga rečenica zamjenjuju se sljedećim:

„5. Fond za energetske učinkovitost ili drugi financijski posrednik odobrava zajmove ili jamstva prihvatljivim projektima energetske učinkovitosti. Nominalna vrijednost zajma ili iznos obuhvaćen jamstvom ne premašuje 20 milijuna EUR po projektu na razini krajnjih korisnika, osim u slučaju kombiniranog ulaganja iz stavka 2.a u kojem ne premašuje 30 milijuna EUR.”;

(c) u stavku 8. točka (f) zamjenjuje se sljedećim:

„(f) fond za energetske učinkovitost ili financijski posrednik osniva se u skladu s primjenjivim zakonodavstvom, a država članica osigurava postupak dubinske analize

kako bi se utvrdilo da će se primijeniti tržišno razumna strategija ulaganja za potrebe provedbe mjere potpore za energetske učinkovitost.”;

(d) stavak 10. zamjenjuje se sljedećim:

„10. Potpore se ne dodjeljuju na temelju ovog članka za ulaganja koja se provode radi usklađivanja s normama Unije koje su donesene i koje su na snazi. Potpore se dodjeljuju na temelju ovog članka za ulaganja koja se poduzimaju radi usklađivanja s normama Unije koje su donesene, ali još nisu na snazi pod uvjetom da se ulaganje provede i dovrši najmanje 18 mjeseci prije nego što norme stupe na snagu.”;

(e) dodaje se sljedeći stavak 11.:

„11. Potpore se mogu dodijeliti i za poboljšanje energetske učinkovitosti opreme za grijanje ili hlađenje unutar zgrade. Potpore za ugradnju energetske opreme na naftu, ugljen ili plin ne izuzimaju se na temelju ovog članka od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora. Potpore se mogu dodijeliti za ugradnju energetske učinkovitije plinske energetske opreme pod uvjetom da se njome zamjenjuje oprema za grijanje na naftu ili ugljen i da se osigura da se plinska energetska oprema zamijeni opremom koja koristi obnovljiva goriva najkasnije do 2050.”;

(27) Članak 40. briše se.

(28) Članak 41. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov i stavak 1. zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 41.

Potpore za ulaganje u promicanje energije iz obnovljivih izvora, vodika iz obnovljivih izvora i visokoučinkovite kogeneracije

1. Potpore za ulaganje za promicanje energije iz obnovljivih izvora, vodika iz obnovljivih izvora i visokoučinkovite kogeneracije spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.”;

(b) umeće se sljedeći stavak 1.a:

„1.a Potpore za ulaganje u projekte skladištenja na temelju ovog članka izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora samo u mjeri u kojoj se dodjeljuju na temelju programa koji je otvoren za kombinirane projekte obnovljivih izvora energije i skladištenja (iza brojila), pri čemu su oba elementa ugrađena i stavljena u uporabu u isto vrijeme. Maksimalni kapacitet ulaganja u skladištenje jednak je kapacitetu povezanog ulaganja u obnovljive izvore energije. Potpore za skladištenje povezane s postojećim postrojenjem za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (iza brojila) mogu biti obuhvaćene istim programom ako ulaganje u skladištenje ispunjava iste uvjete te se svi investicijski projekti (obnovljivi izvori energije i skladištenje) smatraju integriranim projektom za provjeru usklađenosti s pragovima utvrđenima u članku 4.”;

(c) stavci 2., 3. i 4. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Potpore za ulaganje u proizvodnju biogoriva, tekućih biogoriva, bioplina i goriva iz biomase izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora samo ako su potpomognuta goriva u skladu s kriterijima održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova iz Direktive (EU) 2018/2001 i njezinih provedbenih ili delegiranih akata i ako se proizvode od sirovina navedenih u dijelu A Priloga IX. toj direktivi.

3. Potpore za ulaganje u proizvodnju vodika izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora samo za postrojenja koja proizvode isključivo vodik iz obnovljivih izvora. Za projekte vodika iz obnovljivih izvora koji se sastoje od elektrolizatora i jedne ili više jedinica za proizvodnju obnovljive energije iz jedne točke spajanja na mrežu, kapacitet elektrolizatora ne premašuje kombinirani kapacitet jedinica za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora. Potpore za ulaganje mogu obuhvaćati namjensku infrastrukturu za prijenos ili distribuciju vodika iz obnovljivih izvora, kao i skladišne objekte za vodik iz obnovljivih izvora.

4. Potpore za ulaganje u nove ili obnovljene visokoučinkovite kogeneracijske jedinice izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora samo u mjeri u kojoj osiguravaju ukupnu uštedu primarne energije u usporedbi s odvojenom proizvodnjom toplinske i električne energije kako je predviđeno Direktivom 2012/27/EU ili bilo kojim naknadnim zakonodavstvom koje u cijelosti ili djelomično zamjenjuje ovaj akt.”;

(d) umeće se sljedeći stavak 4.a:

„4.a Potpore za ulaganje u visokoučinkovitu kogeneraciju izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora samo ako nisu namijenjene kogeneracijskim postrojenjima na fosilna goriva, uz iznimku prirodnog plina ako je osigurana usklađenost s klimatskim ciljevima za 2030. i 2050.”;

(e) stavci 5., 6. i 7. zamjenjuju se sljedećim:

„5. Potpore za ulaganje dodjeljuju se u odnosu na novougrađene ili obnovljene kapacitete. Iznos potpore ne ovisi o proizvodnji.

6. Prihvatljivi troškovi su ukupni troškovi ulaganja.

7. Intenzitet potpore ne premašuje:

- (a) 30 % prihvatljivih troškova za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, vodika iz obnovljivih izvora i visokoučinkovitu kogeneraciju;
- (b) 15 % prihvatljivih troškova za projekte koji uključuju skladištenje električne energije.”;

(f) stavci 9. i 10. zamjenjuju se sljedećim:

„9. Intenzitet potpore može se povećati za 15 postotnih bodova za ulaganja koja upotrebljavaju samo obnovljive izvore energije, uključujući zelenu kogeneraciju.

10. Ako se potpore dodjeljuju u konkurentnom natječajnom postupku na temelju jasnih, transparentnih, nediskriminirajućih i objektivnih kriterija, utvrđenih *ex ante* u skladu s ciljem mjere, te na temelju svođenja rizika strateškog nadmetanja na najmanju moguću mjeru, intenzitet potpore može dosegnuti 100 % prihvatljivih troškova. Ti se kriteriji objavljuju najmanje šest tjedana prije isteka roka za podnošenje prijava kako bi se omogućilo učinkovito tržišno natjecanje. Konkurentni natječajni postupak mora ispunjavati sve sljedeće kriterije:

- i. proračun ili obujam povezan s natječajnim postupkom obvezujuće je ograničenje u smislu da se ne može očekivati da će potporu dobiti svi sudionici postupka;
- ii. očekivani broj sudionika postupka mora biti dostatan kako bi se osiguralo učinkovito tržišno natjecanje;
- iii. oblik nedovoljno upisanih natječajnih postupaka tijekom provedbe programa mora se korigirati kako bi se ponovno uspostavilo učinkovito tržišno natjecanje u kasnijim natječajnim postupcima ili što je prije moguće;

- iv. *ex post* prilagodbe ishoda natječajnog postupka (kao što su naknadni pregovori o rezultatima postupka ili određivanje omjera) moraju se izbjegavati jer se njima može ugroziti učinkovitost ishoda postupka.”;

(29) Članak 42. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Potpore u konkurentnom natječajnom postupku dodjeljuju se na temelju jasnih, transparentnih, nediskriminirajućih i objektivnih kriterija, utvrđenih *ex ante* u skladu s ciljem mjere, te na temelju svođenja rizika strateškog nadmetanja na najmanju moguću mjeru. Ti se kriteriji objavljuju najmanje šest tjedana prije isteka roka za podnošenje prijave kako bi se omogućilo učinkovito tržišno natjecanje. Konkurentni natječajni postupak mora ispunjavati sve sljedeće kriterije:

- i. proračun ili obujam povezan s natječajnim postupkom obvezujuće je ograničenje u smislu da se ne može očekivati da će potporu dobiti svi sudionici postupka;
- ii. očekivani broj sudionika postupka mora biti dostatan kako bi se osiguralo učinkovito tržišno natjecanje;
- iii. oblik nezadovoljavajućih natječajnih postupaka tijekom provedbe programa mora se korigirati kako bi se ponovno uspostavilo učinkovito tržišno natjecanje u kasnijim natječajnim postupcima ili što je prije moguće;
- iv. izbjegavaju se *ex post* prilagodbe ishoda natječajnog postupka (kao što su naknadni pregovori o rezultatima postupka ili određivanje omjera) jer se njima može ugroziti učinkovitost ishoda postupka.

Natječajni postupak otvoren je za sve proizvođače električne energije iz obnovljivih izvora na nediskriminirajućoj osnovi.”;

(b) stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„7. Potpore se ne isplaćuju ni za jedno razdoblje u kojem su cijene negativne. Kako bi se izbjegla dvosmislenost, to se primjenjuje od trenutka kada cijene postanu negativne.”;

(c) stavci 8., 9. i 10. brišu se;

(d) stavak 11. zamjenjuje se sljedećim:

„11. Potpore se dodjeljuju samo do potpune amortizacije postrojenja koje proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora u skladu s općeprihvaćenim računovodstvenim načelima. Od operativnih potpora oduzimaju se sve primljene potpore za ulaganje.”;

(30) Članak 43. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov i stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 43.

Operativne potpore za promicanje energije iz obnovljivih izvora i vodika iz obnovljivih izvora u malim postrojenjima i za promicanje zajednica obnovljive energije

1. Operativne potpore za promicanje energije iz obnovljivih izvora i vodika iz obnovljivih izvora u malim postrojenjima i za promicanje zajednica obnovljive energije spojeve su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora te se izuzimaju od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.

2. Operativne potpore za mala postrojenja izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora samo za pragove sljedeće visine:

- (a) za proizvodnju električne energije i projekte skladištenja: projekti čiji su primjenjivi pragovi niži od pragova utvrđenih u članku 5. Uredbe (EU) 2019/943;
- (b) za tehnologije za proizvodnju topline i plina iz obnovljivih izvora: projekti čiji je instalirani kapacitet manji od 400 kW.

Za potrebe izračunavanja tih maksimalnih kapaciteta, mala postrojenja sa zajedničkom točkom spajanja na mrežu električne energije smatraju se jednim postrojenjem.”;

(b) umeću se sljedeći stavci 2.a i 2.b:

„2.a Potpore zajednicama energije iz obnovljivih izvora izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora samo za projekte čiji je instalirani kapacitet manji od 1 MW i koje provode subjekti koji su obuhvaćeni definicijom zajednice obnovljive energije.

2.b Operativne potpore za proizvodnju vodika izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora samo za postrojenja koja proizvode isključivo vodik iz obnovljivih izvora.”;

(c) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Operativne potpore za proizvodnju biogoriva, tekućih biogoriva, bioplina i goriva iz biomase izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora samo ako su potpomognuta goriva u skladu s kriterijima održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova iz Direktive (EU) 2018/2001 i njezinih provedbenih ili delegiranih akata i ako se proizvode od sirovina navedenih u dijelu A Priloga IX. toj direktivi.”;

(31) Članak 44. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 44.

Potpore u obliku smanjenja poreza u skladu s Direktivom 2003/96/EZ

1. Programi potpora u obliku smanjenja poreza koji ispunjuju uvjete Direktive Vijeća 2003/96/EZ* spojivi su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.

2. Korisnici smanjenja poreza odabiru se na temelju transparentnih i objektivnih kriterija i plaćaju najmanje određenu minimalnu razinu poreza Unije propisanu Direktivom 2003/96/EZ.

3. Programi potpore u obliku smanjenja poreza mogu se temeljiti na smanjenju primjenjive stope poreza ili plaćanju nepromjenjivog iznosa nadoknade ili na kombinaciji tih mehanizama.

4. Smanjenja poreza za proizvode definirane u članku 16. stavku 1. Direktive Vijeća 2003/96/EZ izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora samo ako su potpomognuta goriva u skladu s kriterijima održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova iz Direktive (EU) 2018/2001 i njezinih provedbenih ili delegiranih akata i ako se proizvode od sirovina navedenih u dijelu A Priloga IX. toj direktivi.

5. Smanjenja poreza u korist velikih potrošača energije definiranih u članku 17. stavku 1. točki (a) Direktive Vijeća 2003/96/EZ izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora. Korisnici u okviru takvih programa koji su velika poduzeća dodatno:

- (a) ispunjavaju obvezu provođenja energetskeg pregleda u smislu članka 8. Direktive 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća*, ili u kontekstu samostalnog energetskeg pregleda ili u okviru certificiranog sustava upravljanja energijom ili sustava upravljanja okolišem, na primjer sustava upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja EU-a (EMAS); i
- (b) u roku od [tri godine] od odobrenja smanjenja:
- provode preporuke iz izvješća o pregledu, u mjeri u kojoj razdoblje povrata relevantnih ulaganja ne premašuje tri godine i u kojoj su troškovi njihovih ulaganja razmjerni; ili pak
 - ulažu znatan udio od najmanje 50 % iznosa smanjenja u projekte koji dovode do znatnog smanjenja emisija stakleničkih plinova u postrojenjima. Ako je primjenjivo, to bi trebalo dovesti do smanjenjâ znatno ispod relevantne referentne vrijednosti koja se upotrebljava za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica u sustavu EU-a za trgovanje emisijama.

* Direktiva Vijeća 2003/96/EZ od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije (SL L 283, 31.10.2003., str. 51.).”;

(32) umeće se sljedeći članak 44 a:

„Članak 44.a

Potpore u obliku smanjenja poreza za zaštitu okoliša i parafiskalnih nameta

1. Programi potpore u obliku smanjenja poreza za zaštitu okoliša ili parafiskalnih nameta spoji su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I. Ovaj se članak ne primjenjuje na smanjenja poreza ili pristojbi na energente, uključujući električnu energiju.
2. Korisnici smanjenja poreza ili nameta su poduzetnici najviše pogođeni višim porezom ili nametom, koji na kupce ne mogu prenijeti povećanje troškova proizvodnje bez znatnih smanjenja prihoda od prodaje. Korisnici se odabiru na temelju transparentnih, nediskriminirajućih i objektivnih kriterija.
3. Potpore se na isti način dodjeljuju svim poduzetnicima koji posluju u istom sektoru ekonomske djelatnosti i koji su u istoj ili sličnoj činjeničnoj situaciji u pogledu ciljeva smanjenja poreza ili nameta. Bruto ekvivalent bespovratnog sredstva potpore ne premašuje 80 % nominalne stope poreza ili nameta.
4. Programi potpore u obliku smanjenja poreza za zaštitu okoliša ili parafiskalnih nameta mogu se temeljiti se na smanjenju primjenjive stope poreza ili plaćanju nepromjenjivog iznosa nadoknade ili na kombinaciji tih mehanizama.”;

(33) članci 45. i 46. zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 45.

Potpore za ulaganje u svrhu otklanjanja štete u okolišu, oporavka prirodnih staništa i ekosustava, zaštite ili obnove biološke raznolikosti ili provedbe prirodnih rješenja za prilagodbu klimatskim promjenama i njihovo ublažavanje

1. Potpore za ulaganje u svrhu otklanjanja štete u okolišu, oporavka prirodnih staništa i ekosustava, zaštite ili obnove biološke raznolikosti ili provedbe prirodnih rješenja za prilagodbu klimatskim promjenama i njihovo ublažavanje spoji su s unutarnjim tržištem u

smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.

2. Potpore se dodjeljuju za ulaganja kojima se postiže jedan ili više sljedećih rezultata:

- (a) otklanjanje štete u okolišu, uključujući štetu nanесenu kakvoći tla, površinskim odnosno podzemnim vodama ili morskom okolišu;
- (b) oporavak prirodnih staništa i ekosustava u narušenom stanju;
- (c) zaštita i obnova biološke raznolikosti i ekosustavâ pri čemu ulaganja pridonose postizanju dobrog stanja ekosustavâ odnosno zaštiti ekosustava koji su već u dobrom stanju;
- (d) provedba prirodnih rješenja za prilagodbu klimatskim promjenama i njihovo ublažavanje.

2.a Ovaj se članak ne primjenjuje na potpore za nadoknadu štete uzrokovane potresima, snježnim lavinama, odronima tla, poplavama, tornadima, uraganima, erupcijama vulkana i šumskim požarima prirodnog podrijetla koji su obuhvaćeni člankom 50. ove Uredbe.

2.b Potpore za sanaciju nakon zatvaranja elektrana i obustave rudarskih djelatnosti ne izuzimaju se na temelju ovog članka od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora.

3. Ne dovodeći u pitanje pravila Unije o odgovornosti za štetu u okolišu, a posebno Direktivu 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća*, ako je utvrđen poduzetnik odgovoran za štetu u okolišu u skladu s pravom koje se primjenjuje u svakoj državi članici, taj poduzetnik financira radove potrebne za sprečavanje i ispravljanje uništavanja i onečišćenja okoliša u skladu s načelom „onečišćivač plaća”, a potpora se ne dodjeljuje za radove koje je poduzetnik zakonski obavezan provesti. Država članica poduzima sve potrebne mjere, uključujući podnošenje tužbe, kako bi utvrdila odgovornog poduzetnika i pobrinula se da snosi relevantne troškove. Ako se ne može utvrditi subjekt odgovoran u skladu s primjenjivim pravom ili ga se ne može prisiliti da snosi troškove, posebno zato što je odgovorni poduzetnik prestao postojati kao pravna osoba, a nijedan drugi poduzetnik ne može se smatrati njegovim pravnim nasljednikom ili ako ne postoji dovoljno financijskog jamstva za podmirenje troškova otklanjanja štete, može se dodijeliti potpora za cijeli projekt. Potpore se ne dodjeljuju za provedbu kompenzacijskih mjera iz članka 6. stavka 4. Direktive Vijeća 92/43/EEZ**. Potpore se na temelju ovog članka mogu dodijeliti za pokrivanje dodatnih troškova potrebnih za povećanje područja primjene ili ambicija tih mjera tako da nadilaze pravne obveze iz članka 6. stavka 4. Direktive Vijeća 92/43/EEZ.

4. Za ulaganja u otklanjanje štete u okolišu ili oporavak prirodnih staništa i ekosustava prihvatljivi su troškovi nastali tijekom radova na otklanjanju štete ili oporavku, umanjeni za povećanje vrijednosti zemljišta ili imovine.

5. Procjene povećanja vrijednosti zemljišta ili imovine koje proizlazi iz zbrinjavanja ili sanacije vrši neovisni stručnjak.

5.a Za ulaganja u zaštitu ili obnovu biološke raznolikosti i u provedbu prirodnih rješenja za prilagodbu klimatskim promjenama i njihovo ublažavanje prihvatljivi troškovi ukupni su troškovi radova kojima se doprinosi zaštiti ili obnovi biološke raznolikosti ili koji dovode do provedbe prirodnih rješenja za prilagodbu klimatskim promjenama i njihovo ublažavanje.

6. Intenzitet potpore ne premašuje:

- (a) 100 % prihvatljivih troškova za ulaganja u otklanjanje štete u okolišu ili oporavak prirodnih staništa i ekosustava;

- (b) 70 % prihvatljivih troškova za ulaganja u zaštitu ili obnovu biološke raznolikosti i u prirodna rješenja za prilagodbu klimatskim promjenama i njihovo ublažavanje.

7. Intenzitet potpore za ulaganja u zaštitu ili obnovu biološke raznolikosti i u provedbu prirodnih rješenja za prilagodbu klimatskim promjenama i njihovo ublažavanje može se povećati za 20 postotnih bodova za potpore koje se dodjeljuju malim poduzećima i za 10 postotnih bodova za potpore koje se dodjeljuju srednjim poduzećima.

Članak 46.

Potpore za ulaganje u energetske učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje

1. Potpore za ulaganje u izgradnju ili nadogradnju sustava energetske učinkovitog centraliziranog grijanja i hlađenja spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.

1.a Potpore se dodjeljuju samo za izgradnju ili nadogradnju sustava centraliziranog grijanja i hlađenja koji su energetske učinkoviti ili će to postati. Ako sustav ne postane energetske učinkovit ni nakon podržanih radova, daljnje nadogradnje potrebne za postizanje standarda energetske učinkovitosti započinju u roku od tri godine od početka radova kojima su dodijeljene potpore.

1.b Potpore se ne dodjeljuju za izgradnju ili nadogradnju proizvodnih postrojenja na fosilna goriva, osim za prirodni plin. Potpore za izgradnju ili nadogradnju proizvodnje na bazi prirodnog plina mogu se dodijeliti samo ako je osigurana usklađenost s klimatskim ciljevima za 2030. i 2050.

1.c Potpore za nadogradnju mreža za skladištenje i distribucijskih mreža koje prenose grijanje i hlađenje proizvedeno na temelju fosilnih goriva mogu se dodijeliti samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) ako distribucijska mreža jest ili postane prikladna za prijenos grijanja ili hlađenja proizvedenih iz obnovljivih izvora energije;
- (b) ako nadogradnja ne dovede do povećane proizvodnje energije iz fosilnih goriva, osim u slučaju prirodnog plina;
- (c) u slučaju nadogradnje skladišta ili distribucijske mreže za grijanje i hlađenje dobiveno iz prirodnog plina, osigurava se usklađenost s klimatskim ciljevima za 2030. i 2050.

2. Prihvatljivi su troškovi troškovi ulaganja povezani s izgradnjom ili nadogradnjom energetske učinkovitog sustava centraliziranog grijanja i hlađenja.

3. Intenzitet potpore ne premašuje 30 % prihvatljivih troškova. Intenzitet potpore može se povećati za 20 postotnih bodova za potpore koje se dodjeljuju malim poduzetnicima i za 10 postotnih bodova za potpore koje se dodjeljuju srednjim poduzetnicima.

4. Intenzitet potpore može se povećati za 15 postotnih bodova za ulaganja koja upotrebljavaju samo obnovljive izvore energije, uključujući zelenu kogeneraciju.

5. Kao alternativa stavku 3., intenzitet potpore može dosegnuti do 100 % manjka financijskih sredstava, izračunanih kao razlika između pozitivnih i negativnih novčanih tokova tijekom trajanja ulaganja i diskontiranih na njihovu trenutačnu vrijednost primjenom troška kapitala.

* Direktiva 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu (SL L 143, 30.4.2004., str. 56.).

**** Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje flore i faune (SL L 206, 22.7.1992., str. 7.)**;**

(34) Članak 47. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov te stavci od 1. do 7. zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 47.

Potpore za ulaganje u učinkovito korištenje resursima i za potporu prelasku na kružno gospodarstvo

1. Potpore za ulaganje u učinkovitosti resursa i kružnost spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.

2. Potpore se dodjeljuju za sljedeće vrste ulaganja:

- (a) ulaganja u poboljšanje učinkovitosti resursa na jedan ili oba sljedeća načina:
 - neto smanjenjem resursa potrošenih u proizvodnji određene količine proizvoda. Među potrošenim su sredstvima svi potrošeni materijalni resursi, osim energije, a smanjenje se utvrđuje mjerenjem ili procjenom potrošnje prije i nakon provedbe mjere potpore, uzimajući u obzir sve prilagodbe za vanjske uvjete koje bi mogle utjecati na potrošnju resursa;
 - zamjenom primarnih sirovina ili sirovina sekundarnim (ponovno upotrijebljenim ili recikliranim) sirovinama;
- (b) ulaganja u smanjenje, sprečavanje, pripremu za ponovnu uporabu, razvrstavanje i recikliranje otpada koji je proizveo korisnik ili ulaganja u pripremu za ponovnu uporabu, razvrstavanje i recikliranje otpada koji su proizvele treće strane i koji bi inače bio neiskorišten, zbrinut ili obrađen na temelju postupka obrade koji se nalazi na nižoj razini u redoslijedu prioriteta hijerarhije otpada iz članka 4. točke 1. Direktive 2008/98/EZ ili bi bio manje resursno učinkovit ili bi doveo do manje kvalitete recikliranja;
- (c) ulaganja u pripremu za ponovnu uporabu, sortiranje i recikliranje drugih proizvoda, materijala ili tvari koje su proizveli korisnik ili treće strane i koji bi inače bili neiskorišteni, zbrinuti ili oporavljeni na manje resursno učinkovit način ili bi doveli do niže kvalitete recikliranja;
- (d) ulaganja u odvojeno prikupljanje i razvrstavanje otpada ili drugih proizvoda, materijala ili tvari s ciljem pripreme za ponovnu uporabu ili recikliranje.

3. Potpore za djelatnosti zbrinjavanja i uporabe otpada za proizvodnju energije ne izuzimaju se na temelju ovog članka od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora.

4. Potporama se poduzetnici koji proizvode otpad ne oslobađaju ni od kakvih troškova ili obveza povezanih s obradom otpada za koje su odgovorni u skladu s pravom Unije ili nacionalnim pravom, uključujući pravo u okviru programa proširene odgovornosti proizvođača, niti od troškova koji bi se trebali smatrati uobičajenim troškovima poduzetnika.

5. Ulaganjem se ne povećava samo potražnja za otpadom i ostalim proizvodima, materijalima ili tvarima namijenjenima ponovnoj uporabi, recikliranju ili obnovi, već se povećava i prikupljanje tih materijala.

6. Ulaganje nadilazi gospodarski isplative ili ustaljene poslovne prakse koje se općenito primjenjuju diljem Unije i u svim tehnologijama. Iz tehnološke perspektive, ulaganje bi

trebalo dovesti do većeg stupnja mogućnosti recikliranja ili do veće kvalitete recikliranog materijala u usporedbi s uobičajenom praksom.

7. Prihvatljivi su troškovi dodatni troškovi ulaganja utvrđeni usporedbom ukupnih troškova ulaganja projekta s troškovima projekta ili aktivnosti koji su manje pogodni za okoliš, a koji mogu odgovarati jednom od sljedećeg:

- (a) usporedivom ulaganju koje bi se vjerodostojno provelo bez potpore i kojim se ne postiže ista razina učinkovitosti resursa;
- (b) obradi otpada na temelju postupka obrade koji se nalazi niže u redoslijedu prioriteta hijerarhije otpada iz članka 4. točke 1. Direktive 2008/98/EZ ili na manje resursno učinkovit način;
- (c) konvencionalnom postupku proizvodnje koji se odnosi na primarnu sirovinu ili proizvod ako je ponovno upotrijebljeni ili reciklirani (sekundarni) proizvod tehnički i ekonomski zamjenjiv s primarnom sirovinom ili proizvodom.

Ako se ulaganje sastoji od dodatnog ulaganja u već postojeći objekt, za koji ne postoji ekvivalent koji je manje pogodan za okoliš, prihvatljivi troškovi ukupni su troškovi ulaganja.”;

(b) u stavku 8. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

8. Intenzitet potpore ne premašuje 40 % prihvatljivih troškova.”;

(c) stavak 10. zamjenjuje se sljedećim:

„10. Potpore se ne dodjeljuju ako se ulaganje provodi kako bi se osigurala usklađenost s primjenjivim normama Unije.”;

(35) Članak 48. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 48.

Potpore za ulaganje u energetska infrastrukturu

1. Potpore za ulaganje u izgradnju ili nadogradnju energetske infrastrukture spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.

2. Potpore za energetska infrastrukturu koja je djelomično ili u potpunosti izuzeta od pristupa treće strane ili propisa o tarifama u skladu sa zakonodavstvom o unutarnjem energetskom tržištu ne izuzimaju se na temelju ovog članka od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora.

3. Potpore za plinsku infrastrukturu izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora samo ako je predmetna infrastruktura namijenjena uporabi vodika i/ili plinova iz obnovljivih izvora ili se uglavnom upotrebljava za prijevoz vodika i plinova iz obnovljivih izvora.

4. Prihvatljivi troškovi su [ukupni] troškovi ulaganja.

5. Intenzitet potpore može dosegnuti do 100 % manjka financijskih sredstava, izračunanih kao razlika između pozitivnih i negativnih novčanih tokova tijekom trajanja ulaganja, diskontiranih na njihovu sadašnju vrijednost primjenom troška kapitala.”;

(36) Članak 49. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 49.

Potpore za studije i usluge savjetovanja u pogledu zaštite okoliša i energetske pitanja

1. Potpore za studije ili usluge savjetovanja, uključujući i energetske preglede, izravno povezane s ulaganjima prihvatljivima za dodjelu potpore iz ovog odjeljka spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.

2. Ako se čitava studija ili usluga savjetovanja odnosi na ulaganja prihvatljiva za potpore na temelju ovog odjeljka, prihvatljivi su troškovi troškovi studije ili usluge savjetovanja. Ako se samo dio studije ili usluge savjetovanja odnosi na ulaganja prihvatljiva za potpore na temelju ovog odjeljka, prihvatljivi su troškovi troškovi dijela studije ili usluge savjetovanja povezane s tim ulaganjima.

2.a Potpore se dodjeljuju neovisno o tome slijedi li nakon nalazâ studije ili usluge savjetovanja ulaganje prihvatljivo za potporu na temelju ovog odjeljka.

3. Intenzitet potpore ne premašuje 60 % prihvatljivih troškova.

4. Intenzitet potpore može se uvećati za 20 postotnih bodova za studije ili usluge savjetovanja u korist malih poduzeća i za 10 postotnih bodova za studije ili usluge savjetovanja u korist srednjih poduzeća.

5. Potpore se ne dodjeljuju za energetske preglede koji se provode radi usklađivanja s Direktivom 2012/27/EU, osim ako se energetski pregled obavlja povrh obveznog energetskog pregleda na temelju te Direktive.”;

(37) Članak 56.e mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 4., točka (b) podtočka iv. zamjenjuje se sljedećim:

„iv. u slučaju postrojenja koja proizvode biogoriva, potpora se dodjeljuje samo postrojenjima koja proizvode biogoriva koja ispunjavaju kriterije održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova iz članka 29. Direktive (EU) 2018/2001 i njezinih provedbenih ili delegiranih akata i proizvode se iz sirovina navedenih u dijelu A Priloga IX. toj direktivi.”;

(b) u stavku 6., točka (a) podtočka v. zamjenjuje se sljedećim:

„v. infrastruktura za punjenje ili opskrbu gorivom koja opskrbljuju vozila obnovljivom električnom energijom ili niskougljičnim vodikom ili vodikom iz obnovljivih izvora.”;

(c) u stavku 7. točki (a) podtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. ulaganje u učinkovito korištenje resursa i kružnost u skladu s člankom 47. stavcima od 1. do 6. i stavkom 10.”;

(d) u stavku 8. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Ne dovodeći u pitanje prethodnu točku (a), ako se mjera potpore odnosi na poboljšanje energetske učinkovitosti i. stambenih zgrada, ii. zgrada namijenjenih pružanju obrazovanja ili socijalnih usluga ili usluga pravosuđa, policije ili vatrogasaca i usluga civilne zaštite, iii. zgrada namijenjenih za djelatnosti povezane s javnom upravom ili iv. zgrada iz podtočaka i., ii. ili iii. i u kojima djelatnosti koje nisu navedene u podtočkama i., ii. ili iii. zauzimaju ne više od 50 % površine unutrašnjeg prostora, potpora se može dodijeliti i za mjere kojima se istodobno poboljšava energetska učinkovitost tih zgrada i koje integriraju bilo koje ili sva sljedeća ulaganja:

- i. ugradnja integriranih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na lokaciji koja proizvode električnu energiju, toplinu ili hladnoću;
- ii. ugradnja opreme za skladištenje energije koju proizvode postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na lokaciji;
- iii. izgradnja i ugradnja infrastrukture za punjenje za korisnike zgrade i povezane infrastrukture, kao što je kanalska infrastruktura, ako se parkirališta za automobile nalaze unutar zgrade ili u neposrednoj blizini zgrade;
- iv. isključena je ugradnja opreme za digitalizaciju zgrade, osobito za povećanje njezine pripremljenosti za pametne tehnologije, uključujući pasivno interno ožičenje ili strukturirano kabliranje za podatkovne mreže i pomoćni dio pasivne mreže na posjedu na kojem se zgrada nalazi, ali isključujući ožičenje ili kabliranje za podatkovne mreže izvan posjeda;
- v. ulaganja u zelene krovove i opremu za prikupljanje kišnice.

Krajnji korisnik potpore mogu biti vlasnici zgrade ili najmoprimci, ovisno o tome tko dobiva financiranje za projekt;”

(e) u stavku 10. točki (a), podtočke i. i ii. zamjenjuju se sljedećim:

- „i. nevršteni MSP-ovi koji još nisu poslovali ni na jednom tržištu ili su poslovali manje od 10 godina nakon registracije, izuzev onih koji su preuzeli djelatnosti drugog poduzeća ili su nastali spajanjem; u tom slučaju razdoblje od 10 godina obuhvaća i poslovanje tog poduzeća ili spojenih društava. Za prihvatljive poduzetnike koji se nisu obvezni registrirati smatra se da desetogodišnje razdoblje prihvatljivosti počinje prije trenutka kad poduzeće počinje svoju ekonomsku djelatnost ili trenutka kad postane dužno platiti porez za svoju ekonomsku djelatnost.
- ii. nevršteni MSP-ovi koji započinju novu ekonomsku djelatnost, pri čemu početno ulaganje iznosi više od 50 % prosječnog godišnjeg prometa tijekom proteklih pet godina. Ulaganja usmjerena na znatno poboljšanje ekološke učinkovitosti djelatnosti iznad obveznih standarda Unije ili na započinjanje nove djelatnosti pogodne za okoliš smatraju se novom ekonomskom djelatnošću ako su njihovi početni zahtjevi za financiranje veći od [30 %] prosječnog godišnjeg prometa tijekom proteklih pet godina. Okolišna održivost inicijative dokazuje se u skladu s člankom 3. Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća, uključujući načelo „ne nanosi bitnu štetu”, ili drugim usporedivim metodologijama;”;

(38) U Prilogu II., Dio II: zamjenjuje se tekstom iz Priloga ovoj Uredbi.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu [...] dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.
Sastavljeno u Bruxellesu

Za Komisiju
Predsjednica
[\[...\]](#)